

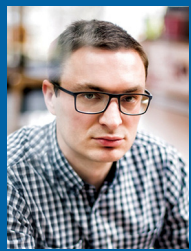

► ÚSPORNĚJŠÍ A LEPŠÍ OSVĚTLENÍ PRO OBCE str. 4

- **NA LIKVIDACI ODPADŮ JDE 600 MILIONŮ** str. 2
- SPUSTILI SYSTÉM **DESÍTEK DOMOVNÍCH ČISTÍREN** str. 6
- ROZHOVOR: **ZASADÍME 10 MILIONŮ STROMŮ** str. 10

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

k radosti rodičů skončily prázdniny, léto už to má také pomalu za sebou, což už tak veselé není, ale není třeba truchlit, po letním dvojčísle se vrací Priorita a bude s vámi každý měsíc. No není to skvělé?

A začneme tím, že odpady, které bývají na konci lidské činnosti, jsou hned na začátku časopisu. Smetí

vytváříme všichni, ale nic moc hezkého to není, snažíme se jej odklidit z našeho dosahu co nejdříve – do koše pod dřezem, do popelnice ven, za město na skládku. Odpadu je čím dál víc a tím, že sejde z očí, nesejde ze světa. Nejlepší cesta je tuto surovinu smysluplně využít. A o tom jsou i aktuální dotační výzvy Operačního programu Životní prostředí.

Říkávalo se, že i císařpán tam musel pěšky. Digitální technologie přišla i do této lidské činnosti, kam slunce moc často nesvítí. Úspěšný projekt nás tentokrát přivádí do Starkoče, kde spustili soustavu domovních čistíren odpadních vod, která je propojena online systémem. Takže doslova všechno je pod kontrolou.

Kde se naopak svítí až moc, jsou některé obce. Starší veřejná osvětlení moc na úspory nehraní, teď je šance díky dotaci lampy vyměnit. Věděli jste, že nové lampy umí přisvítit, když jde kolem chodec? To je až romantické. Když už jsme u té romantiky, tak k té patří samozřejmě stromy, rozkvetlé, zelené, barevné i opadané. Jak se dočtete v našich rozhovorech, plánuje se vysazení deseti milionů stromů. To je stejně jako počet obyvatel v Česku, tedy strom pro každého, to je fér.

Přeji příjemné čtení.

JAN RÖDLING
šéfredaktor

NA TŘÍDĚNÍ A RECYKLACI ODPADU PŮJDE DALŠÍCH 600 MILIONŮ KORUN Z OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Lepší třídění, recyklaci a zpracování odpadů **podpoří Ministerstvo životního prostředí dalšími prostředky z evropských fondů.**

Foto: archiv SFŽP ČR

Z Operačního programu Životní prostředí uvolní na odpadové hospodářství 600 milionů korun. S jejich pomocí mohou města, obce i firmy usnadnit občanům třídění, zvýšit energetickou soběstačnost a snížit množství odpadů končících na skládkách. Příjem žádostí odstartoval na začátku září.

Třídění, recyklace a opětovné využívání výrobků prospívá nejen životnímu prostředí, ale i ekonomice. Dobře vytríděné druhy odpadů mohou být následně efektivněji využity a sloužit jako adekvátní náhrada primárních surovin.

„V roce 2035 budeme povinni dle evropských předpisů minimálně 65 procent komunálního odpa-

du recyklovat a energeticky využito by mělo být zhruba 25 procent odpadu. Finanční pomoc je jedním krokem z balíčku opatření, jehož cílem je minimalizovat odpad končící na skládkách. Recyklaci se snažíme podporovat nejen finančně, ale i úpravou zákonných podmínek či tlakem na to, aby se vyráběly a používaly snadno recyklovatelné výrobky,“ uvádí ministr životního prostředí Richard Brabec.

„Dotace proto směřují na výstavbu či modernizaci sběrných dvorů, zlepšení třídění a svozu komunálního odpadu i pořízení třídících linek. Energetické zpracování odpadu podpoříme například dotacemi na výstavbu či modernizaci bioplynových stanic, spaloven se finanční podpora týkat nebude. Peníze poskytneme rovněž na výrobu tuhých alternativních paliv z odpadů, odvodňování či vysoušení čistíren-

„Jen v poslední výzvě jsme více než půlmiliardou korun podpořili 174 kvalitních projektů. Do budování nového sběrného dvora se budou moci díky bezmála 30milionové dotaci pustit například ve Varnsdorfu, ten stávající zmodernizují v Tlumačově nebo ve Spáleném Poříčí,“ uvádí některé z podpořených projektů ředitel Petr Valdman.

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

JIŽ PODPOŘENÉ PROJEKTY

1. Sběrný dvůr v Českém Brodě
2. Závod na recyklaci pneumatik Borovany
3. Recyklační linka plastu v Bohumíně
4. a 5. Sběrný dvůr v Českém Těšíně

Foto: archiv SFŽP ČR

ských kalů nebo zlepšení zacházení s nebezpečným odpadem. Ve zvláštní výzvě se pak zaměříme na odpad z nemocnic a jiných zdravotnických zařízení, který je zčásti považován za infekční a sám o sobě představuje značné bezpečnostní riziko. Tento odpad lze především energeticky využít či jej zbavit jeho nebezpečných vlastností a dále s ním pracovat,“ upřesňuje ministr projektů, které bude možné z částky 600 milionů korun spolufinancovat.

Zároveň dodává, že zájemci o dotace by neměli s podáním žádosti příliš váhat, protože jde o jednu z posledních šancí získat finanční injekci na odpadové hospodářství v aktuálním programovém období. Z dotace navíc mohou žadatelé uhradit až 85 procent z celkových způsobitelných výdajů projektu.

Největší část vyhrazené alokace, 350 milionů korun, je určena především na třídící linky, na podporu energetického využití odpadu a nakládání s nebezpečným odpadem, zatímco na sběrné dvory a sběrná místa půjde 150 milionů korun. „Tyto prostředky se budou rozdělovat podle kvality doručených projektů v jednokolové soutěžní výzvě,“ upřesňuje ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman. Zbylých 100 milionů je připraveno na nakládání se zdravotnickým odpadem. Tato výzva je nesoutěžní a došlé projekty se budou vyhodnocovat postupně každého čtvrt roku.

Prostředky na podporu třídění, recyklace, materiálového a energetického využití odpadu poskytuje rezort životního prostředí starostům měst a obcí, zpracovatelům i producentům odpadu dlouhodobě. Využívány jsou s velkou oblibou. „Jen v poslední výzvě jsme více než půlmiliardou korun podpořili 174 kvalitních projektů. Do budování nového sběrného dvora se budou moci díky bezmála 30milionové dotaci pustit například ve Varnsdorfu, ten stávající zmodernizují v Tlumačově nebo ve Spáleném Poříčí,“ uvádí některé z aktuálně podpořených projektů ředitel Petr Valdman. „Významnou finanční pomoc posíláme také do Přerova, kde 45 milionů korun použijí na efektivnější zpracování kalů z čistíren odpadních vod. Na Karlovarsku se pro změnu budou moci pustit do výroby paliva z odpadních olejů,“ uzavírá.

Příspěvky z aktuálních výzev Operačního programu Životní prostředí jsou cíleny především na města, obce a jiné veřejné subjekty, v případě energetického zpracování odpadu i na soukromé firmy a zpracovatele zdravotnického odpadu.

Zájemci se mohou o dotace ucházet od září 2019. Příjem žádostí běží u výzvy číslo 126 pro sběrné dvory, třídění, recyklaci a využití odpadu do 3. února 2020. U výzvy číslo 134, zaměřené na zdravotnický odpad, potrvá příjem žádostí až do 1. září 2020. ●

ECHO

Josefov rozjede kotlíky, Dešovku a zeleně

V Josefově se pustí do několika projektů, které pomohou zlepšit životní prostředí. Obec obdržela z rukou ministra životního prostředí Richarda Brabce rozhodnutí o poskytnutí kotlíkových půjček. Téměř 3,6 milionu korun obec rozdělí mezi občany na předfinancování výměny nevyhovujících kotlů za čtrnáct tepelných čerpadel a jeden kotel na biomasu, a peníze následně použije na spolufinancování projektů v Operačním programu Životní prostředí. Josefov totiž chystá projekt na „velkou“ Dešovku a výstavbu tůní a zeleně.

Hvoždany vytápějí školu tepelnými čerpadly

Ve Hvoždanech na Příbramsku instalovali nová tepelná čerpadla v budově základní a mateřské školy. V rámci projektu dotovaného z Operačního programu Životní prostředí tak zlepšili technické zázemí a snížili spotřebu energie. Ve Hvoždanech se kromě prohlídky projektu podpořeného z EU fondů konala i beseda se starosty obcí, které se zúčastnili ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová spolu s ministrem životního prostředí Richardem Brabcem a ředitelem Státního fondu životního prostředí ČR Petrem Valdmanem.

Hlášení výskytu raků

Od letošního léta je dostupná mobilní aplikace Raci v ČR, která umožní zaznamenávat výskyt původních i nepůvodních raků na našem území. Obsahuje také klíč k určování u nás žijících raků. Aplikace je dostupná ke stažení na stránkách VÚV TGM. Záznamy mají velký význam při ochraně raka říčního a raka kamenáče, zejména ve vazbě na výskyt račích moru.

► OBCE MOHOU OPĚT ZÍSKAT 120 MILIONŮ KORUN NA ÚSPORNÉ VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ

Foto: archiv SFŽP ČR

O celkem 120 milionů korun na rekonstrukce veřejného osvětlení mohou obce letos požádat díky programům Ministerstva životního prostředí a Ministerstva průmyslu a obchodu. Jednotlivé obce a města mohou získat až 2 miliony korun podpory na energeticky úsporná řešení při rekonstrukci veřejného osvětlení a tím snížit své účty za spotřebu energie. Snížením světelného znečištění zároveň přispějí k lepší kvalitě života v obci. Žádosti mohou být podávány do 31. října 2019.

„Díky dotaci z první společné výzvy Ministerstva životního prostředí a Ministerstva průmyslu, vyhlášené v loňském roce, rekonstruuje v roce 2019 veřejné osvětlení více než sto padesát obcí a menších měst. Problém světelného znečištění se ale stále týká mnoha obcí po celé zemi. Veřejné osvětlení má často špatnou barvu, která nepříznivě působí na lidský organismus. Světelný smog se negativně projevuje na zdraví lidí, ale i zvířat, protože narušuje biologické rytmy v nočních hodinách. Dalším problémem je pak energetická neefektivita takového osvětlení a tím pádem i vyšší výdaje na jeho provoz. Proto jsem rád, že můžeme i letos pokračovat ve společném programu a pomoci městům a obcím pořídit si moderní, energeticky úsporné a hlavně zdravější veřejné osvětlení,“ vysvětluje ministr životního prostředí Richard Brabec.

Osvětlení, které nezpůsobuje světelný smog, musí splnit několik kritérií: bude svítit pouze do dolního poloprostoru, omezí podíl modré složky světla a sníží přesvětlování, tedy úroveň osvětlení nebo jasů ko-

munikace, které nesmí překročit hodnoty požadované normou ČSN EN 13201 o více než 30 procent.

Na další společné výzvě k podání žádostí o podporu se Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) podílí opět minimálně 90 milionů korun v rámci svého programu EFEKT a Ministerstvo životního prostředí (MŽP) přidává dalších 30 milionů pro obce do 100 tisíc obyvatel, jejichž katastrální území se alespoň částečně nachází v chráněné krajinné oblasti (CHKO). Ty žádají o podporu u Státního fondu životního prostředí ČR, ostatní obce ležící mimo CHKO u Ministerstva průmyslu a obchodu. U výzvy pro rok 2020 z programu EFEKT mohou být projekty zrealizovány do konce roku 2021, u projektů podpořených MŽP, respektive SFŽP ČR, musí být práce hotovy do konce roku 2022.

„Ministerstvo průmyslu a obchodu podporuje úspory energie u veřejného osvětlení dlouhodobě a na tuto aktivitu se jen v posledních třech letech po-

V loňském roce obdržel Státní fond životního prostředí ČR v rámci první společné výzvy 34 žádostí s požadovanou podporou 39,9 milionu korun, dotaci získalo 32 projektů za celkem 36,2 milionu korun.

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

dařilo z programu EFEKT vyčerpat více než 350 milionů korun dotací. Proto rádi pokračujeme ve společné výzvě i pro rok 2020, která stále klade hlavní důraz na snižování energetické náročnosti instalovaného osvětlení a kromě toho zohledňuje také snižování světelného znečištění,“ dodává ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček.

Dotace směřují na několik druhů opatření jako například na nákup a montáž osvětlovacích těles, na optimalizaci řídicího systému veřejného osvětlení v obcích (v případě, že proběhne společně s výměnou svítidel), na rekonstrukce rozvaděčů veřejného osvětlení (také při společné výměně svítidel) nebo na výměnu kabeláže u nově instalovaného svítidla. Dalších až 50 tisíc korun mohou obce získat i na projektovou dokumentaci nebo energetický audit. Maximální výše podpory nesmí překročit 50 procent způsobilých výdajů.

„V loňském roce obdržel Státní fond životního prostředí ČR v rámci první společné výzvy 34 žádostí s požadovanou podporou 39,9 milionu korun, dotaci získalo 32 projektů za celkem 36,2 milionu korun. Mezi schválenými projekty je například rekonstrukce veřejného osvětlení v Malé Skále či Dolním Bousově, svítidla se vymění v Českém Krumlově nebo ve Strážnici a úsporné lampy se objeví i kolem silnice I/13 v Děčíně,“ uvádí některé z úspěšných projektů ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Valdmán. ●

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

ECHO

Stavba kanalizace v Čekyni začala

V Čekyni, místní části Přerova, začala výstavba kanalizace a čistírný odpadních vod. Sloužit bude obyvatelům Čekyně, ale i obcím na Lipnicku na trase Dolní Újezd – Skoky – Staměřice a hranické části Lhotka. Investorem stavby, která se skládá ze tří částí, je přerovská společnost Vodovody a kanalizace. Čistírna odpadních vod bude kromě odpadní vody z Čekyně sloužit Penčicím, Lhotce a Záběštní Lhotě. Druhá etapa stavby zahrnuje vybudování kanalizace v Dolním Újezdu na Lipnicku a částech Skoky a Staměřice. Společnost VaK požádala o poskytnutí dotace z prostředků Operačního programu Životní prostředí.

Ve Znojmě zabezpečují skálu nad Dyjí

Foto: archiv SFŽP ČR

Město Znojmo nechává sanovat skalní masivy na levém břehu Dyje. Jedná se již o šestou etapu sanace. Skály bylo potřebné zajistit hlavně kvůli bezpečnosti. Specializovaná firma nejdříve odstraní náletové dřeviny a očistí svah. Pak odtěží nestabilní bloky, na řadu přijdou i kotvy a ocelové sítě. Město na sanaci skal opakovaně využívá dotace z Operačního programu Životní prostředí.

V Říčanech přibudou stromky, keře a květné louky

Přes čtyři stovky stromů a bezmála třináct a půl tisíce keřů na celkové výměře přes šest hektarů, to jsou čísla z nejnovější výsadby zeleně. Volně přístupné ovocné sady, remízy a nová izolační zeleň je dokončena. Nejnovější výsadba krajinné zeleně v okolí Marváňku se stane základem pro krajinný park. Izolační zeleň vysazená na západním okraji města pomůže v budoucnu odclonit rodinné domy od hluku a škodlivin z dálnice a přivaděče. Náklady na výsadbu jsou z velké části pokryty z dotace z Operačního programu Životní prostředí.

V obci se rozhodli místo tlakové kanalizace použít soustavu domovních čistíren (DČOV). Teď jich mají jednačtyřicet, další přibudou.

OBEC STARKOČ SPUSTILA SOUSTAVU DOMOVNÍCH ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD

DOTACE NA DČOV

Chcete mít ve své obci domácí čistírny odpadních vod? Vyhlášení další dotační výzvy z Národního programu Životní prostředí je plánováno na třetí čtvrtletí letošního roku. Předběžně je alokace určena ve výši 100 milionů korun. Více najdete na stránkách www.narodniiprogramzp.cz.

Před dvěma roky v létě předával ministr životního prostředí Richard Brabec starostovi Starkoče Janu Jiskrovi rozhodnutí o poskytnutí dotace. Letos v srpnu obec slavnostně zkolaudovala jednačtyřicet DČOV.

V České republice tak patří mezi první obce, kde se tak rozsáhlá síť realizovala. Odkanalizování obce se ve Starkoči řešilo už dříve, o domovních ČOV se uvažovalo před lety. „Ta myšlenka, že bychom touto cestou šli, nás napadla někdy na zastupitelstvu před sedmi lety. Já jsem si pak shodou okolností v jedné rakouské alpské vesnici všiml, že to tak mají udělané. Neměli velkou kanalizaci a také to fungovalo, tak proč to nezkusit,“ popisuje starosta Jan Jiskra.

V obci uvažovali, jak to posunout dál, přemýšleli o vypsání nějakého dotačního programu pro vlastní občany a probírali různé další varianty. „Na jaře 2016 začaly výzvy, tak jsme se toho okamžitě chopili a povedlo se,“ popisuje podání žádosti do dotační výzvy Národního programu Životní prostředí.

Obec měla zpracovávánu kalkulaci i na „klasickou“ kanalizaci s čistírnou odpadních vod. V členité obci by taková investice vycházela asi na 30 milionů korun. Soutava DČOV tak dávala ekonomicky mnohem větší smysl. V současné době je odkanalizována polovina obce a chystá se dalších dvacet čistíren. Tím budou mít odpadní

vodu vyřešeny dvě třetiny obce, výše investice je oproti tlakové kanalizaci třetinová.

Jako velký benefit vidí starosta Jan Jiskra také to, že vyčištěná voda zůstává na místě a neodtéká pryč. „V době sucha je to velký bonus. Člověk toho může využít. Já osobně používám přečištěnou šedou vodu na zalévání stromů, květin a trávníku,“ pochvaluje si.

Když se ho ptáme na reakce obyvatel Starkoče, považuje je za veskrze pozitivní. „Samozřejmě se ke mně třeba nedostane všechno, ale lidé si to většinou chválí a jsou spokojení. Ti, kdo dosud poctivě nechávali vyvážet jímky, jsou nadšení z ekonomiky provozu. Platí provoz čistírky, spočítali jsme to asi na tisíc korun ročně,“ říká starosta.

Foto: Vladimír Dvořák

Jedním dechem dodává, že něco se vydá také za údržbu. „Je to zatím pilot, není to vyzkoušené, tak uvidíme, co to udělá za pět let. Některé čistírny nám jednou od prosince a zatím bez problémů.“

Součástí projektu je systémový online monitoring provozních stavů všech zapojených DČOV rozšířený o monitorování biologického kalu a další inovativní funkcionality vzdáleného řízení provozu všech ČOV zapojených do projektu.

Za sebe a svoji obec může starosta budování domovních ČOV doporučit. „Ježdí sem starostové či zastupitelé, lidé volají, zajímají se. Snažím se jim popsat naše zkušenosti. Je to podle mého hodně i o práci s lidmi, je třeba je informovat, zapojit a vysvětlovat. Dělá se to na jejich pozemku, každý pochopitelně miluje svůj záhon, květiny. To musí vzít v úvahu i firma, která to instaluje,“ popisuje.

Obecně doporučuje domovní ČOV menším obcím, kolem dvou tří set obyvatel. „Možná do té pětistovky, tam bych viděl strop. Samozřejmě také záleží na rozpočtu obce a dalších podmínkách,“ uzavírá starosta. ●

DIGITÁLNÍ ČOV

Nainstalované čistírny odpadních vod mají společný sofistikovaný systém řízení. Díky němu odpadá nutnost neustálého vyvážení kalů a okolí zařízení je bez zápachu. DČOV dosahují vysoké účinnosti čištění v různých parametrech, což dokládají prováděné rozbory vyčištěné odpadní vody. Čistírny jsou vybaveny systémovým monitoringem pro nepřetržité sledování, jsou osazeny nejen čidly sledujícími jejich chod, tlak vzduchu, otevření/zavření víka, oprávněnost přístupu do ČOV, ale i kalovou sondou. Sonda měří množství a kvalitu kalu v aktivační nádrži, zcela nahrazuje manuální měření. Všechna data jsou dostupná v reálném čase odbornému provozovateli přes elektronický portál a současně archivována v elektronickém provozním deníku k následnému zpracování roční souhrnné zprávy. Řídící software umožňuje odbornému provozovateli kromě vzdáleného on-line monitoringu i vzdálené řízení a optimalizaci nastavení provozních režimů ČOV, které jsou do systému zapojeny. Další funkcí je automatické hlášení a evidence poruch technologie ČOV či závad způsobených neoprávněnou manipulací uživatele. Tím je zajištěn operativní i pravidelný servis.

STARKOČ

je obec ležící asi 19 km východně od Kutné Hory. Žije tam 133 obyvatel. Obcí protéká Starkočský potok, který je pravostranným přítokem řeky Doubravy. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1352. Pokud přijíždíte od Časlavi a projíždíte přes Dolní Bučice, při přejíždění řeky Doubravy se vám naskytne pohled na starkočský kostel Nanebevzetí Panny Marie z období vrcholného baroka z roku 1738. Zdroje: wikipedia.cz, starkoc.cz

ECHO

Kraj zmodernizuje novoměstskou nemocnici

Dotaci ve výši téměř 8 milionů korun se podařilo získat Kraji Vysočina na modernizaci čtyř objektů Nemocnice Nové Město na Moravě, která povede k úsporám energií a ke zlepšení prostředí pro pacienty a zaměstnance této příspěvkové organizace. „Dva objekty oddělení dlouhodobě nemocných, objekt ředitelství a objekt lékárny se dočkají rekonstrukce v podobě výměny okenních a dveřních výplní a zateplení kontaktním zateplovacím systémem, přičemž na prvních třech zmíněných objektech by měly být stavební práce zahájeny na podzim tohoto roku a hotovy do osmnácti měsíců od předání staveniště. Maximální celkové náklady na zateplení všech čtyř objektů jsou necelých 40 milionů korun,“ upřesnil Martin Kukla, náměstek hejtmana pro oblast ekonomiky a majetku. Projekty budou spolufinancovány z Operačního programu Životní prostředí.

Vizovice jsou lépe chráněny před velkou vodou

Vyměnit stávající zastaralé hlásiče za moderní a doplnit je tam, kde scházely, instalovat vodočetné latě na říčkách Bratřejovka a Lutoninka i zdigitalizovat povodňový plán města. To byly hlavní cíle projektu Protipovodňová opatření města Vizovice. Přišel na 3 miliony korun a radnice na něj získala dotaci z Operačního programu Životní prostředí. Vysílání bývalých hlásičů po městě bylo často velmi nesrozumitelné. Mohly za to nejen velké vzdálenosti mezi nimi, ale i jejich umístění v členitém terénu městské zástavby i přírodních překážek. Systém neumožňoval ani diagnostiku aktuálního stavu komponent. Nové hlásiče samy vysílají zpětný signál o tom, jaké mají napětí v bateriích, jak funguje přijímač a jestli byla zpráva, kterou poslal, správně odvysílána. Současně bude možné dálkově měnit hlasitost u jednotlivých hnůz, což dosavadní systém neumožňoval a vyžadoval vždy přítomnost servisní firmy.

► NORSKÉ FONDY SE PŘEDSTAVILY NA COLOURS OF OSTRAVA

patnáctého výročí působení Fondů EHP a Norska v České republice. Stěžejním tématem letošního ročníku se stala především ochrana životního prostředí. Poprvé měli návštěvníci festivalu možnost potkat také zástupce programu Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu a získat informace o novém programu, připravovaných výzvách či podporovaných projektech. Za norské velvyslanectví se festivalu zúčastnil zástupce velvyslance Geir Bekkevold, k jehož zájmům patří mimo jiné také ochrana životního prostředí. „Jsem velmi rád, že jsem se mohl krátce po svém nástupu na norskou ambasádu v Praze podívat do Ostravy. Festival Colours of Ostrava mě nadchl svoji jedinečnou atmosférou. Akci navštěvuje obrovské množství lidí a je skvělé, že jsme částe z nich mohli na našem stánku prezentovat Fondy EHP a Norska. Lidé se zajímali hlavně o to, co je posláním fondů a proč je Norsko poskytuje. Norsko je totiž prostřednictvím Dohody o Evropském hospodářském prostoru již 25 let aktivním účastníkem evropské spolupráce. Záleží nám tedy na tom, abychom pomocí společných projektů přispívali k tomu, aby se nám žilo v Evropě lépe. Příkladem jsou projekty v oblasti životního prostředí, které mají dopad na kvalitu života nás všech, překračující hranice jednotlivých států.“ ●

Návštěvníci hudebního festivalu Colours of Ostrava mohli i letos navštívit stánek Fondů EHP a Norska. Festival v průmyslovém areálu národní kulturní památky Dolní oblast Vítkovice každoročně navštíví přes 40 000 návštěvníků ze všech koutů Evropy. Míří nejen za hudbou, ale také za kreativ-

ními workshopy, zajímavými přednáškami odborníků z celého světa či diskuzemi na aktuální témata.

Program stánku Norských fondů, který byl připraven ve spolupráci s Ministerstvem financí a Velvyslanectvím Norského království v Praze, se nesl ve znamení oslav

VĚDĚLI JSTE, že odhozená žvýkačka se v přírodě rozkládá až 50 let? I takovou informaci si mohli soutěžící odnést ze zastávky u naší recyklační stěny, která testovala jejich vědomosti v oblasti nakládání s odpady. Na snímku testuje své znalosti Geir Bekkevold, zástupce norského velvyslance, k jehož zájmům patří mimo jiné také ochrana životního prostředí. ➔

K STÁNKU neodmyslitelně patří propagační předměty, zde samozřejmě tematicky laděné ve skandinávském duchu. ⬆⬇

FOTOSTĚNA našeho programu zase vybízela k připojení se do boje proti klimatické změně, které se věnuje 4. oblast podpory našeho programu. ➔

HÁZECÍ STĚNA byla jednou z dalších soutěžně-zábavních atrakcí. ➔ ➔

SBÍRKA. V rámci aktivit byla na našem stánku také uspořádána dobrovolná sbírka, jejíž výtěžek věnovalo Velvyslanectví Norského království na podporu návratu ohroženého tetřeva hlušce do volné přírody beskydských lesů. ⬇

PRO DĚTI. A nezapomněli jsme ani na malé návštěvníky. Pro děti byly připraveny dva zábavné kreativní workshopy, v jejichž rámci si mohli vyrobit trpytí sliz či si zmrazit svůj vlastní pomerančový nanuk. ⬇⬇

KVIZ. Státní fond životního prostředí ČR pro návštěvníky stánku připravil hned několik tematických aktivit a soutěží, na jejichž úspěšné řešitele čekaly právě norské ceny. ➔

Foto: archiv SFŽP ČR

MINISTR: STROMY POMÁHAJÍ LIDEM, ŽIVOČICHŮM A ZADRŽUJÍ VODU

Jak moc jsou stromy důležité pro přírodu a pro člověka? Jak ministerstvo podporuje sázení stromů a přispívá i na jejich péči? Nejen na tyto otázky odpovídal **ministr životního prostředí Richard Brabec**, jehož úřad podporuje masové vysazování stromů.

Foto: archiv MŽP

V čem vidíte největší smysl sázení stromů v obcích a jejich okolí? Co je jejich hlavním přínosem?

Jakákoliv zeleň ve městech je přínosná pro životní prostředí a také pro kvalitu života obyvatel, to neplatí jen pro stromy. Travnaté plochy, keře i vzrostlé stromy zachycují vodu a prach, produkují kyslík, brání hluku a díky odpařování vody a stínu ochlazují rozpálená města. Nabízí také místo k životu pro nejrůznější druhy živočichů, což je v posledních letech nesmírně důležité zejména u hmyzu. A v neposlední řadě města a obce zdobí. To ocení i ryze ekonomicky založený majitel bytu nebo domu, kterému stromy v ulici nebo park za rohem zvyšují cenu jeho nemovitosti. Ve výčtu pozitiv můžeme jít o krok dál. Zejména pestré porosty v okolí měst, složené z původních druhů listnáčů, jsou pro budoucnost klíčové jako prvek udržení vody v krajině a prevenci eroze půdy a v neposlední řadě kvůli ukládání uhlíku.

Jak ministerstvo výsadbu podporuje? Je možné uvést nějaký příklad dobré praxe?

Ministerstvo životního prostředí podporuje sázení stromů kontinuálně, především z Operačního programu Životní prostředí, z Národního programu Životní

prostředí, pomocí Programu péče o krajinu a Programu obnovy přirozených funkcí krajiny. Takže těch dobrých příkladů jsou tisíce. Jen z národních peněz jsou vysázeny stovky tisíc dřevin ročně. Další tisíce stromů sází s naší podporou neziskové organizace a péče o stromy je spojena s ekologickou výchovou. Takže kromě přibývajících zeleně má tato činnost přínos v tom, že se veřejnost a především děti dozvědí, proč je dobré stromy sázet a o stromy pečovat.

Čeká nás nová výzva zaměřená na komunitní zeleň, která chce podpořit místní spolky nebo aktivní občany v jejich péči o bezprostřední okolí. Na podzim spustíme naši vlnkovou kampaň Sážíme budoucnost. Díky spolupráci Ministerstva životního prostředí a Nadace Partnerství chceme po celé České republice mimo lesy vysázet 10 milionů stromů, tedy symbolicky jeden strom za každého obyvatele. Zájemci najdou všechno na www.sazimebudoucnost.cz včetně nejlepší praxe s výsadbou i následnou péčí o stromy a také možností, jak a kde na výsadbu stromů sehnat finance. Těším se, že se zapojí úplně všichni: firmy, úřady, neziskovky, místní spolky a jednotliví lidé.

Nová výsadba je jedním z opatření. Podporujete také péči o vysazené stromy?

Péče o vysazené stromy je součástí všech podporovaných aktivit na výsadbu nebo obnovu biocenter nebo biokoridorů v rámci Operačního programu Životní prostředí, ale také z národních peněz například na obnovu mezí a remízků. Podmínkou většinou je, že se o nově vysazené původní druhy dřevin musí žadatelé starat minimálně další tři roky, na což dostanou v rámci dotací příspěvek. To znamená, že musí vytvářet optimální podmínky pro růst stromů, zalévat je, kypřit půdu kolem, chránit je před chorobami a škůdci, ale také před mrazem. Vzhledem k tomu, jaké panuje v posledních letech sucho a péče o čerstvě vysazené stromy je náročnější, je od letošního roku možné si z dotací pořídit například zavlažovací vaky, které postupně odkapávají vodu ke kořenům stromů.

Stromy jsou jednou z částí ekosystému. Co dalšího v adaptaci na klimatickou změnu ministerstvo podporuje?

Začnu trochu ze široka a možná úřednickky. Máme k dispozici Národní akční plán, který definuje třicet čtyři cílů rozdělených

podle projevů změny klimatu. Tedy nejen ono stokrát skloňované sucho a povodně, ale i růst průměrné teploty a dopady extrémních meteorologických jevů, jako jsou vydatné srážky, vlny veder, extrémní vítr a přírodní požáry. Patří sem tedy nejen péče o krajinu a její schopnost zadržovat vodu nebo snaha ozdravit české lesy, aby byly do budoucna odolnější. V souhrnu jde o tisícovku větších i menších projektů za tři a půl miliardy, například na budování zachytých vodních ploch nebo obnovu mokřadů a přirozené podoby vodních toků, které velmi účinně zmírňují extrémní projevy klimatické změny. Navíc pomáhají při doplňování podzemní vody a chrání půdu před erozí.

Z pohledu lidí jsou možná důležitější adaptace v rámci měst a obcí. Ty mají pomoci ochladit města nebo zabránit nedostatku kvalitní pitné vody. Některé radnice chtějí do měst přivést větší podíl zelené přírody. Vedle zelených střech nebo komunitních zahrad se mohou pustit i do projektů, jako jsou nové vodní nádrže, parky či stro-mořadí. Na všechna opatření mohou získat příspěvek od Státního fondu životního prostředí ČR. Aktuálně je například k dispozici miliarda korun na projekty v rámci takzvané velké Dešťovky na investice do zadržování a využívání srážkové vody. Další miliony mohou radnice získat na obnovu nebo zakládání městské zeleně, majitelé rodinných domů mohou v rámci programu Nová zelená úsporám žádat o dotace na zelené střechy, případně na venkovní stínění.

Lesy nejsou v současné době v dobré kondici, stihá je jedna kalamita za druhou. Jak je možné zajistit, aby stromy vysazené mimo les přežily a netrpěly podobně jako stromy v lesích?

Stromy ve městech, v parcích nebo na okrajích zástavby mají vlastně paradoxně lepší pozici než dřeviny ve volné krajině. Sázení stromů v zastavěných ulicích je komplikované, ale v urbanizované krajině dává smysl budovat takzvanou modrozelenou infrastrukturu. Pod tímto honosným názvem se neskrývá nic jiného než zachycování dešťové vody, ať už do otevřených, nebo podzemních nádrží, a její využívání na závlivku zeleně. Budování nádrží, rozvodů na srážkovou vodu a rozšiřování městské zeleně podporujeme ze zmíněné velké Dešťovky. ●

PROJEKT SÁZÍME BUDOUCNOST CÍLÍ NA 10 MILIONŮ STROMŮ

Iniciativa tří desítek organizací, institucí a firem v čele s Nadací Partnerství a Ministerstvem životního prostředí chce do české krajiny a měst vrátit miliony stromů. Projektu se věnuje **Miroslav Kundra**, spoluzakladatel Nadace Partnerství a její dlouholetý ředitel.

Foto: Nadace Partnerství

Soustředíme se na městské a krajinné výsadby, i když obnova lesů je pro zadržování vody stejně důležitá.

sazíme budoucnost
hlavou.srdcem.rukama

Výsadba stromů je ale, předpokládám, první krok...

Víme, že zvláště s ohledem na sucho je nutné stromům věnovat dlouhodobou péči, která musí být garantována už při plánování výsadeb. Zajištění dlouhodobé péče rezonuje v odborné komunitě jako naprosto nezbytná podmínka, bez jejíhož zajištění je lépe se do výsadeb nepouštět.

Mluvil jste o tom, že se má jednat o výsadby mimo les. Proč?

Soustředíme se na městské a krajinné výsadby, i když obnova lesů je pro zadržování vody stejně důležitá. U lesů však není vlastnictví odděleno od hospodaření v takové míře jako u zemědělské půdy a odpovědnost je v rukou majitelů. Navíc nové lesní výsadby probíhají v objemech desítek milionů sazenic profesionálními technologiemi.

S čím chcete zájemcům o výsadby pomoci?

Kromě financí, kterých není nikdy dost a kde třeba obce bojují se zbytečně náročnou administrací dotací, je to především nedostatek vhodných pozemků a legislativní bariéry, které výsadby komplikují, ať už jde o střet s přebujelými normami na ochranu technických sítí ve městech, rušení historických stro-mořadí podél silnic, nebo nastavení pravidel využívání orné půdy, které výsadbám extenzivní zeleně nepřeje. Z těchto podnětů vznikají odborné pracovní skupiny pod garancí Ministerstva životního prostředí, Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu, Svazu měst a obcí a dalších institucí, které podpoří

dlouhodobé cíle iniciativy Sážíme budoucnost poskytováním odborného zázemí.

Nastiňte nám, co se bude dít v nejbližších týdnech.

Sezonu podzimních výsadeb v kampani Sážíme budoucnost zahajujeme vyhlášením Stromu roku České republiky, které letos připadá na 3. října a vyvrcholí výsadbou Aleje svobody. Tu tentokrát společně vysadíme ve Vestci u Prahy v sobotu 9. listopadu a už nyní bych na akci chtěl srdečně pozvat všechny podporovatele naší myšlenky. Alej bude vysazena na místě, kudy dříve vedla polní cesta. Ta byla v minulosti rozorána a v současné době je zemědělsky obhospodařována. Proto se vedení obce rozhodlo tuto půdu osadit ovocnými stromy. Odlehčí tak blízké cyklostezce i poli, které strádá erozí. Nový koridor o délce 900 metrů propojí obec Vestec se sousední obcí Jesenice.

Jak vůbec poznáte, že se podařilo zasadit vše plánované?

Jakkoliv je výsadba stromů a péče o zeleň profesionálně obstarávána samosprávami i řadou státních institucí, kterým je svěřena péče o části území, neexistuje žádná souhrnná evidence výsadeb. Nemluvě o velkém množství spolkových, dobrovolnických, firemních aktivit nebo stromů, které vysadí na svých pozemcích soukromí vlastníci. Portál www.sazimebudoucnost.cz to jednoduchou registrací nových výsadeb umožňuje a s jeho pomocí budeme sledovat dosahování cílů kampaně.

Prozradte nám, jak se lze zapojit.

Iniciativa Sážíme budoucnost umožní, aby se stromy, které vysazujete jako samospráva, soukromí vlastníci, spolky, firmy nebo státní instituce, staly součástí celonárodního hnutí, jež pomáhá měnit naši krajinu a města. Přes webový portál vám nabízíme jednoduché nástroje, které umožní propagovat jedinečnost vaší iniciativy (např. Pardubice@sazimebudoucnost.cz, Laštovkovi@sazimebudoucnost.cz, Sokol@sazimebudoucnost.cz) a zároveň vaše výsadby evidovat v celonárodní kampani pomocí interaktivní mapy. Můžete využívat grafické šablony Iniciativy pro organizaci a propagaci vašich výsadeb. Portál bude postupně doplňován o metodické podklady, zdroje financování, nabídku dobrovolníků a pozemků k výsadbám a další. Připojte se se svými projekty na www.sazimebudoucnost.cz a zasadte budoucnost svých dětí, vnuků, rodných obcí, krajiny a domova, které máte rádi. ●

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Veřejné osvětlení v CHKO Příjem žádostí: do 31. 10. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 30 000 000 Kč	Výzva č. 5/2019 umožňuje obcím v chráněných krajinných oblastech požádat o dotaci až 2 miliony korun na rekonstrukci veřejného osvětlení. Moderní světelné zdroje jsou šetrnější pro obyvatele i okolní přírodu a současně spotřebovávají méně energie. Peníze je možné získat na rekonstrukci či úpravu soustav veřejného osvětlení v obcích, jejichž katastrální území zasahuje na území chráněných krajinných oblastí a zároveň mají počet obyvatel nižší než 100 tisíc.
Vodovody a kanalizace Příjem žádostí: od 1. 11. 2019 do 31. 1. 2020 Alokace: 2 500 000 000 Kč	Výzva č. 4/2019 poskytuje prostředky na výstavbu vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod. Prostředky poslouží obcím ke zmírnění negativních dopadů sucha, k řešení nedostatku pitné vody a zlepšení kvality podzemních i povrchových vod. Peníze je možné použít na výstavbu kanalizace, na ČOV, přivaděče a rozvodné sítě pitné vody, na výstavbu a intenzifikaci zdrojů pitné vody, na výstavbu úpraven vody a posílení akumulace pitné vody. Žádat mohou obce, svazky obcí, městské části hl. města Prahy a další organizace.
Tematické kampaně Příjem projektových námětů: do 30. 9. 2019 Alokace: 10 000 000 Kč	Výzva č. 3/2019 nabízí peníze na podporu informačních a osvětových kampaní, které se zaměří na ochranu ovzduší, klimatu nebo předcházení vzniku odpadů a současně přispějí k zapojení ochrany přírody a životního prostředí do běžného života lidí. Dotaci je možné získat na realizaci osvětových kampaní, informačních projektů, motivačních soutěží a jiných osvětových aktivit. Žádat mohou právnické osoby, které splní předepsané podmínky programu a výzvy, s výjimkou politických stran a hnutí.
Pakt starostů a primátorů Příjem žádostí: do 30. 9. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 5 000 000 Kč	Výzva č. 2/2019 se zaměřuje na podporu udržitelného rozvoje obcí a krajů, zlepšení kvality životního prostředí a kvality života obyvatel a přispění k dosažení klimaticko-energetických závazků prostřednictvím zapojení měst a obcí ČR do iniciativy Pakt starostů a primátorů pro klima a energii. Oprávněnými příjemci jsou obce, městské části, dobrovolné svazky obcí, příjemce musí být registrován v oficiální databázi signatářů Paktu starostů a primátorů.
Výkup pozemků v chráněných územích Příjem žádostí: do 31. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 40 000 000 Kč	Výzva č. 1/2019 podporuje výkup pozemků ve zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech, včetně území navržených a oznámených k vyhlášení. Oprávněnými příjemci podpory jsou správy národních parků a Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky.
Vozidla na alternativní pohon Příjem žádostí: do 30. 9. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 100 000 000 Kč	Výzva č. 11/2018 umožňuje získat dotaci na vozidla s nízkými nebo nulovými emisemi. Dotován je nákup nových vozidel či pronájem vozidel formou operativního leasingu na alternativní pohony (CNG, plug-in hybrid, hybrid, elektromobil). Lze také čerpat příspěvek na pořízení chytrých dobíjecích stanic pro elektricky poháněná vozidla, tzv. smart wallboxů. Žádat mohou územní samosprávné celky, městské části hl. m. Prahy, svazky obcí, státní příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, příspěvkové organizace obcí a krajů a společnosti vlastněné z více než 50 procent obcemi či kraji.
Podpora obcí v NP Příjem žádostí: do 17. 1. 2020, již pouze na spolufinancování projektů z OPŽP Alokace: 400 000 000 Kč	Výzva č. 9/2018 již eviduje převis projektů, alokace byla již vyčerpána. V tuto chvíli jsou k dispozici už jen finance, které pomohou s financováním nákladnějších a s ohledem na ochranu životního prostředí v národních parcích i náročnějších projektů, na něž obce získaly dotaci z Operačního programu Životní prostředí.
Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody Příjem žádostí: do 18. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 600 000 000 Kč	Výzva č. 2/2018 se zaměřuje na zlepšení zásobování pitnou vodou a vyhledávání nových zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou v odpovídající kvalitě. Do podporovaných projektů patří realizace nových nebo regenerace stávajících zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, stavba, zkapacitnění, případně rekonstrukce nefunkčních přivaděčů pitné vody a realizace průzkumných vrtů za účelem vyhledání zdrojů pitné vody pro zásobování obyvatelstva.

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Likvidace nepotřebných vrtů Příjem žádostí: do 20. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 20 000 000 Kč	Výzva č. 20/2017 podporuje likvidaci nepotřebných hydrogeologických vrtů, které představují riziko ohrožení životního prostředí, především jakosti či množství podzemních vod, nebo ohrožení zdraví či života obyvatel. Předmětem výzvy jsou vrty, jejichž původním účelem byl průzkum, jímání či monitorování podzemní vody a jež nejsou z hlediska svého původního účelu již potřebné, nejsou již jinak využitelné a představují riziko ohrožení životního prostředí.
Dešťovka Příjem žádostí: do vyčerpání alokace Alokace: 340 000 000 Kč	Výzva č. 12/2017 podporuje udržitelné a efektivní hospodaření s vodou v obcích. Motivuje vlastníky a stavebníky obytných domů k udržitelnému a efektivnímu hospodaření s vodou a snižuje tak množství pitné vody odebírané z povrchových a podzemních zdrojů. Výzva je pokračováním úspěšného programu Dešťovka. O peníze je možné žádat na systémy, které využívají srážkovou vodu pro zalévání zahrady, na splachování toalet, případně na takové systémy, které budou recyklovat odpadní vodu. Výzva je určena pro majitele domů.
Likvidace akutních zátěží Kontinuální výzva Příjem žádostí: do 31. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 100 000 000 Kč	Výzva č. 3/2017 podporuje odstraňování akutních ekologických zátěží s neznámým původcem. Platí to zejména pro místa v bývalých továrních areálech či opuštěných průmyslových skladech, jejichž majitel je neznámý nebo se k areálu nehlásí. O dotaci mohou žádat kraje, obce s rozšířenou působností i obce, které na svém území mají sklad či skládku nebezpečného odpadu.
Územní studie krajiny Příjem žádostí: do 31. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 35 000 000 Kč	Výzva č. 14/2016 nabízí obcím kofinancování ve výši 10 procent na projekty územních studií krajiny podpořených z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v gesci Ministerstva pro místní rozvoj. Podmínkou získání dotace je vydané rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory v IROPu, konkrétně v prioritní ose 3 operačního programu, určené na územní studie krajiny. O dotaci mohou žádat obce s rozšířenou působností.

PŘEHLED PLÁNOVANÝCH VÝZEV

Podporovaná aktivita	Přepokládaná alokace (mil. Kč)	Předpokládaný termín vyhlášení	
		2019	2020
Prioritní téma: Boj se suchem a kvalita vod			
Snížení množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů	1000		3Q 2020
Soustavy domovních čistíren odpadních vod (DČOV)	100	3Q 2019	
	100		3Q 2020
Tematicky zaměřené kampaně	5		2Q 2020
Prioritní téma: Životní prostředí v sídlech a lidské zdraví			
Přírodní zahrady	250*	3Q 2019	
Čisté ovzduší ve městech a obcích	130	3Q 2019	
Sanace havarijních stavů a nelegálních skladů odpadů	200		1Q 2020
Udržitelná doprava – vozidla s alternativním pohonem	100	4Q 2019	
	100		4Q 2020
Snížování emisí ze stacionárních zdrojů	30	3Q 2019	
	30		3Q 2020
Obce v národních parcích	100	3Q 2019	
	100		3Q 2020
Tematicky zaměřené kampaně	5		2Q 2020
Osvěta čisté mobility	20	4Q 2019	
Světelné znečištění	30	3Q 2019	
	30		3Q 2020
Ozdravné pobyty	40	3Q 2019	
Pakt starostů a primátorů pro klima a energii	5		4Q 2020
Prioritní téma: Ekoinovace			
Ekoinovace	100		1Q 2020
Ostatní podporované aktivity			
Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – Piliře EVVO	40		4Q 2020
Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – Národní síť EVVO	15		1Q 2020
Podpora systému pro zpracování autovraků	40	4Q 2019	
Výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích	50		1Q 2020
Projektová příprava pro projekty OPŽP zaměřené na úspory energie a boje s dopady sucha	500*	4Q 2019	

* Uvedená výše alokace je pouze indikativní, konečná výše bude stanovena před vyhlášením konkrétní výzvy.

PROJEKT V ČÍSLECH

Celkové způsobilé výdaje
43 644 409 Kč

Dotace FS
14 839 099 Kč

Dotace SFŽP ČR
2 618 664 Kč

Foto: archiv Svítap

▶ VE SVITAVSKÉM SVITAPU SI PORADILI S RECYKLACÍ PET LAHVÍ

Společnost Svítap se už téměř 160 let zabývá zpracováváním textilií. Na přelomu tisíciletí tu začali přemýšlet, jakým směrem se budou ubírat následující kroky historicky textilní firmy – **a v roce 2008 pořídili z dotace OPŽP recyklační linku na PET lahve.**

Hledání nové cesty

V oné době na přelomu tisíciletí, kdy se ve společnosti řešilo, jakou podobu bude mít její budoucnost, zpracovávala divize I svitavského podniku Svítap polyethylenové plasty a vyráběla z nich polyethylenové tkaniny nanosované ještě dále polyethylenem. Zpočátku se z nich vyráběly pouze fóliovníky a později se výroba rozšířila i na další produkty se speciálním využitím. „Když jsme tehdy přemýšleli, kudy a jak dále, došli jsme k tomu, že chceme zůstat u zpracovávání plastů, ale přitom se obrátit jiným směrem – že chceme zpracovávat jiné plasty,“ vysvětluje současný ředitel a majitel společnosti Jan Heřmanský. „Vzhledem k tomu, že v té době u nás byl velký přebytek PET lahví i drti vyrobené z těchto lahví, tak zvaných flejků, hledali jsme něco, co by se z nich dalo rozumně vyrábět,“ pokračuje. „Zpočátku jsme uvažovali o nejrůznějších krabičkách, ale nakonec se ukázalo, že by nebyly vhodné pro potraviny. Hledali jsme tedy dále a zjistili jsme, že se k nám do- váží vázací pásy s vysokou užitnou hodnotou – tou je zejména jejich pevnost – které je možné používat ve vázacích automatech, například k vázání zboží na paletách,“ vzpomíná Jan Heřmanský. PET vázací pásy jsou určeny pro vázání materiálů s mimořádně vysokou zátěží. Původně byly speciálně navrženy jako alternativa k ocelovým vázacím páskám a postupně se stávají jejich nástupkyněmi.

PET pásy jsou ideální pro středně a vysoce náročné provozy požadující vysokou ochranu zapáskovaných předmětů, jsou vhodné pro automatické páskovací stroje i ruční páskovače. A právě v PET páskách našla společnost Svítap cestu, po které se rozhodla vydat.

„V průběhu let 2006 a 2007 jsme navštívili řadu zahraničních výrobců vázacích pásek i výrobců strojních zařízení,“ popisuje Jan Heřmanský a dodává, že taková strojní zařízení byla značně komplikovaná. „Jednalo se o celé linky

se soustavou různých zařízení, a ne každé bylo navíc schopno vyrábět vázací pásku, která by byla vhodná pro vázací automaty,“ říká. A tak se v roce 2007 rozhodli požádat o dotaci z OPŽP a pořídili si vlastní recyklační linku na další zpracování drcených PET lahví.

Získat recyklační linku nakonec nebylo vůbec jednoduché

Na přípravě celého projektu se podíleli pracovníci divize I, zejména její technologové, a jeho následná realizace probí-
 hala v hektických letech 2008 a 2009, kdy společnost realizovala i další investiční projekty. V roce 2008 byl definitivně vybrán dodavatel vybraného strojního zařízení, a to italská firma SIMA, a byly provedeny ověřovací zkoušky. „Zkoušky na dodávaném strojním zařízení proběhly nejlépe ve srovnání s ostatními potenciálními dodavateli a rovněž cena za linku byla úměrná,“ popisuje proces získávání složitého strojního zařízení Jan Heřmanský. Ovšem získat ho nebylo nakonec úplně jednoduché. „Zaplatili jsme více než poloviční zálohu s tím, že zbytek bude uhrazen po předání stroje a jeho uvedení do chodu. Pak ale přišla finanční krize a banka, byť nám přislíbila úvěr, ho odmítala výrobcu proplatit.“ Vše se ale nakonec vyřešilo, recyklační linka byla dodána do společnosti a uvedena do provozu a vázací pásy se mohly začít

vyrábět. „Vstupní surovinou pro výrobu PET vázací pásy jsou rozdrčené a za horka vyprané PET lahve, tak zvané PET flejky. Ty nakupujeme od několika dodavatelů a následně je zpracováváme. Prvním krokem je zahřátí flejků na krystalizační teplotu 160 °C a následně vysušení. Dále putují do extrudéru, kde se postupně roztaví při teplotě zhruba 270 °C a tato tavenina je pak čerpadly vytlačována přes profilovou trysku do vodní lázně. Následuje sušení a dlužení pásy v peci. Teplota v ní je přibližně 100 °C a dochází k protažení pásy v podélném směru, čímž získává potřebnou pevnost. Dále se páska dluží ještě jednou na válciích a pak již putuje do stabilizační pece, kde se zafixuje její přesný rozměr. Následuje ochlazení a navinutí pásy na speciální papírové dutinky, zabalení do fólie a uložení na paletu. Pak už páska putuje k zákazníkovi,“ popisuje výrobní proces Tomáš Reichelt, ředitel divize I.

RECYKLACI NĚKTERÝCH PET LAHVÍ KOMPLIKUJE „RUKÁVEK“

Čeští spotřebitelé patří v třídění PET lahví k nejlepším v Evropě, zpět se vybere osm z deseti lahví. Recyklaci ale u některých lahví komplikují takzvané „rukávky“ – fólie nanesené na lahev ze smršťovacího PVC, jež obsahuje chlór a bez jejího odstranění nelze lahev recyklovat. Výrobci s oblibou využívají fólie u dětských pitíček, protože díky nim lze celou plochu na lahvi využít pro veselé dětské motivy. Smršťovací fólie ale obepínají i nejrůznější tvary plastových lahví se studenými čaji, džusy a jogurtovými mléky a kromě jídla a pití se tento problém týká i řady drogistického zboží, hlavně nejrůznějších čističů do domácnosti.

Fólie vyrobená z PVC jde z lahve špatně sundat a většina lidí neví, že by to měli udělat. Lahev s fólií není možné recyklovat, neboť fólie obsahuje chlór, který by korodoval recyklační zařízení. „Je to tak designováno pro skládku nebo spalovnu,“ říká Ivo Kropáček ze společnosti Duha.

Mnozí z výrobců PET lahví chystají pod tlakem na lepší recyklovatelnost změny. Jednou z možností je nahrazení rukávku z PVC fólií z polyethylentereftalátu (PET), která by byla ze stejného materiálu jako lahve. Výměna fólie je nicméně nákladnou záležitostí a není možné ji uskutečnit ze dne na den.

Dalším řešením je vytvořit na fólii perforaci, aby šla lépe sundat. Dnes to bez ostrého nástroje není možné, a proto to také nikdo v třídírnách odpadů nedělá a lahve s fóliemi se nerecyklují.

Špatně recyklovatelné obaly zatím žádný zákon ani nezakazuje, ani neznevýhodňuje. To by se ale mělo změnit s novým zákonem o obalech, vycházejícím z evropské směrnice. V něm se mluví o tak zvané ekomodulaci, což znamená, že za výrobky hůře recyklovatelné se bude platit více než za ty ekologičtější.

Smyslem ekomodulace bude podpořit obaly vyrobené z materiálů, které jsou příznivější pro životní prostředí. To ale zahrnuje řadu aspektů, jako je jejich recyklovatelnost, obsah recyklatu v obalu, dostupné recyklační technologie v místě, ale také dostatečné množství tohoto obalového materiálu na trhu, aby recyklace vůbec byla možná.

Co všechno se dá udělat s použitou PET lahví? Fantazii se meze nekladou, a tak v tureckém Istanbulu i italském Římě přistoupili k jejich recyklaci po svém. V Římě můžete PET lahve vyměnit za lístky na metro, v Istanbulu si jejich odevzdáním ve speciálních automatech ve stanicích metra můžete dobít tramvajenku a jezdit na ni metrem, lodí nebo tramvají. V turecké metropoli se navíc za jízdné dá zaplatit kromě PET lahví i hliníkovými plechovkami od piva nebo limonád.

Firma Svítap J. H. J., spol. s r. o., vznikla v roce 1993 ze státního podniku, jehož výrobu tvořily především páskové tkaniny, lněné plachtoviny a vojenské stany. Po dvaceti letech od privatizace společnost své portfolio výrobků rozšířila takovým způsobem, že pro ni dnes není problém úspěšně konkurovat na trhu. Výroba a prodej jsou rozčleněny do pěti divizí, z nichž čtyři sídlí ve Svitavách a pátá v Chropyni. Výrobky společnosti Svítap se dnes prodávají v 52 zemích světa.

Foto: archiv SFŽP ČR

► Během realizace projektu se situace změnila

Hlavní myšlenkou a cílem nákupu recyklační linky bylo již od počátku zpracovávat drčené PET lahve, jichž byl v době před více než deseti lety ohromný přebytek, a zároveň nahradit dovážené PET pásy, případně

TEXTILIE VYRÁBĚJÍ VE SVITAVSKÉM SVITAPU

už více než 150 let. V roce 1866 tu byla založena pobočka vídeňské firmy H. Klingera. Už v roce 1890 byl celkový počet zaměstnanců Svitapu 2400, přičemž Svitavy měly v tomto roce 7800 obyvatel. V roce 1931 se firma Klinger rozšířila o nově vzniklé tovární budovy a spojila je železniční vlečkou. Po obsazení Rakouska v roce 1938 přebrala tuto největší a nejbohatší firmu ve Svitavách, budovy i zařízení, coby židovský majetek firma K. H. Barthel. Ve válečných letech 1939–1945 byl podnik orientován převážně na válečnou výrobu. Roku 1945 byla firma zestátněna a stala se součástí Spojených továren Iněných a technických tkanin. Rok 1958 byl pro podnik zlomový: společně se závody v Hlinsku a Golčově Jeníkově se stal součástí národního podniku Technolen. Po pádu komunistického režimu byl – coby státní – obnoven podnik Svitap a o rok později byla založena společnost Svitap J. H. J., jejímž generálním ředitelem a jediným vlastníkem se v roce 1996 stal Jan Heřmanský.

u nás vyráběnými PET páskami nahradit do té doby používané pásy ocelové. „Bohužel již v průběhu realizace projektu se ukázalo, že drčených PET lahví, jejichž cena se v době, kdy jsme projekt připravovali, pohybovala okolo 8 korun za kilogram, již není takový přebytek. Nakonec se cena vyšplhala na současných 18–19 korun za kilogram a byly i doby, kdy jsme je nakupovali za 28 korun za kilogram,“ vypráví Jan Heřmanský příběh, jehož vývoj nebylo možné spolehlivě odhadnout. „Aby toho nebylo málo, po naší firmě zahájili výrobu vázácích pásek v Polsku a Rumunsku, čímž cena vázácích pásek klesla o polovinu – na současných 1,2 eura za kilogram,“ vypočítává události, které po realizaci projektu následovaly. Pro společnost Svitap to znamenalo několik let výroby se ztrátou, která musela být kryta z ostatních výrob. „V současné době sice výroba ztrátová není, ale zdaleka nedosahuje té úrovně ekonomických výsledků, které jsme předpokládali,“ konstatuje pan

Heřmanský. Jakékoli zásahy do manipulace s PET lahvemi může podle jeho slov situaci ještě zhoršit a výroba PET pásek by se pak snadno mohla znovu stát ztrátovou.

Budoucnost je nejistá

Nákup recyklační linky byl pro společnost Svitap prvním projektem, k jehož financování využili dotace z OPŽP, žádnou předchozí zkušenost s programem neměli. V současné době nemají v plánu zažádat o nějakou další dotaci. „Situace s drčenými PET lahvemi je víceméně natolik vážná, že jak naše firma, tak i jejich největší český zpracovatel firma Silon musíme fletky dovážet a jakákoliv nová výroba z PET fletků, navíc ještě podporovaná dotacemi, je kontraproduktivní,“ shrnuje příběh projektu, jehož budoucnost není úplně jistá, ředitel společnosti Jan Heřmanský. „Těžko bychom si nyní mohli dovořit realizovat projekt, který bude zpočátku několik let ve ztrátě.“

V roce 2014 byla ve Svitapu díky spolupráci s Technickou univerzitou Liberec vyvinuta speciální nanomembrána pro outdoorové oblečení a další výrobky. V roce 2017 se Svitap zasloužil o vybudování unikátní sportovní haly na stadionu ve Svitavách přezdívané Šapitó. Co se týče konstrukce haly, jde v České republice o ojedinělý projekt.

PETKA – NEODMYSLITELNÝ DOPLNĚK 21. STOLETÍ

PET lahev, slangově petka, je láhev, která je vyrobena z polyethylentereftalátu – PET. PET lahve se poprvé objevily v roce 1978, kdy se do nich začala plnit Coca-Cola. Narušily tak dosavadní nadvládu skleněných nápojových obalů. U nás se první PET lahve objevily až z dovozu po roce 1989, s vlastní výrobou jsme začali v letech 1993–1994. Zatímco dříve se PET lahve uplatňovaly zejména na balené vody a jiné nealkoholické nápoje, v současné době jsou jedním z nejpoužívanějších obalů nápojů a postupně se rozšiřují i na obalování piva či vína.

V loňském roce se celosvětově prodalo okolo 500 miliard plastových lahví, z nichž většina se vyrábí právě z polyethylentereftalátu vstřikovacím vyfukováním. Lahve lze vyrábět v rozličných tvarech a objemech od 0,01 litru až do 5 litrů.

Materiál PET ovšem obsahuje zdraví škodlivá změkčovaadla a bisfenol A ze skupiny ftalátů. Tekutiny v PET lahvích mohou chuťově degradovat a balená voda obsahuje mikroplasty, jejichž dopad na zdraví ještě nebyl dostatečně zdokumentován. Doba rozkladu PET lahve je 50–80 let.

Foto: archiv Svitap

RECYKLOVANÁ PET LAHEV SE K NÁM MŮŽE VRÁTIT V NEJRŮZNĚJŠÍCH PODOBÁCH

Recyklovaná PET lahev je velmi vděčný materiál, jehož už tak široké možnosti využití se stále rozšiřují. Po vytřídění PET lahví do kontejnerů na plasty a svozu na třídici dochází k dotřídění plastů. Z hlediska recyklace a dalšího zpracování je zásadní dělení plastových lahví podle barvy. Čiré PET lahve se po vytřídění přemění na stejně čiré vločky a čiré regnanuláty. Při stále stoupajících cenách primárních surovin jsou právě regnanuláty, které vznikají tepelným roztavením PET lahví, neekonomičtější a neekologičtější řešením pro další výrobu věcí z plastu. Právě z čirých regnanulátů vznikají nové PET lahve, PET fólie a PET blistry. Z čirých vloček lze vyrobit technická a textilní vlákna. Z technických vláken se dále vyrábí pleny a koberce, z textilních vláken například spacáky, fleecové bundy a mikiny. Z barevných PET lahví se zase vyrábí barevné vločky a barevný regnanulát pro výrobu barevných PET lahví a barevných výlisků. Barevné vločky jsou základním materiálem pro výrobu černého vlákna, z něhož se vyrábí textilie a výplně do aut.

Zjednodušeně lze říci, že nejvíce výrobků z PET lahví najdeme v potravinářství, stavebnictví a módním průmyslu. Málokterý veletrh designu se dnes obejde bez sekce věnované výrobkům z recyklovaných materiálů. Ve stavebnictví se běžně používá například k výrobě plotů z recyklovaného plastu. Zajímavým příkladem je nejdelší most postavený z recyklovaných materiálů ve skotském Peeblesshire, dlouhý 30 metrů a postavený z 50 tun recyklovaných plastových lahví. Největším hitem je ale v posledních letech móda z PET lahví. I módní tenisky nebo nepromokavý batoh nám tak dnes už mohou pomoci k pocitu, že jejich nošením přispíváme k lepšímu stavu životního prostředí.

ECHO

Cedule na Radouči žádají návštěvníky, aby nekrmili sýsly

Zvířata si zvykla na častou přítomnost lidí z přilehlého sídliště a ztrácejí přirozené instinkty. Město Mladá Boleslav se proto nyní rozhodlo na místo instalovat několik informačních tabulí. Žádá na nich společně s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) návštěvníky, aby sýsly nekrmili, nesahali na ně a nechytali je. Vzácných zvířat tu žije více než šest stovek. „Samozřejmě chápeme, že odolat tlupě roztomilých zvířátek, která žebrají o cokoli k snědku, je těžké. Nepopíráme ani, že přikrmování na Radouči pravděpodobně významně přispělo k nárůstu počtu zdejších sýslů. Nyní je ale už návštěvnost místa tak masová, že působí problémy. V ohromném množství lidí je totiž velmi obtížné kontrolovat, čím jsou sýsly krmeni. Nevhodná strava typu piškotů, sušenek či slaných oříšků je přitom může ohrozit na zdraví i na životě. Zvířata ztrácejí plachost a schopnost sehnat si sama potravu. V tomto hledu se začínají spolehat téměř výlučně na lidi,“ vysvětluje Jitka Matoušková z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Jeskyně přivítaly desetimiliontého návštěvníka

Od roku 2006, kdy byla v gesci Ministerstva životního prostředí založena samostatná Správa jeskyní České republiky, navštívilo zpřístupněné jeskyně v její správě již deset milionů návštěvníků z mnoha zemí světa. Toho desetimiliontého přivítaly Javoříčské jeskyně v pátek 23. srpna 2019 přesně v 10:28 hod. Byl jím pan Pavel Ján z Prostějova se svojí dcerou Anetkou, kteří přijeli do jeskyní v rámci svých prázdninových cest. Jak se pochlubili, v oblíbených Javoříčských jeskyních nebyli poprvé a znají už i několik jiných moravských jeskyní. Vedoucí správy jeskyní Martin Koudelka jim předal pamětní list s volnou vstupenkou pro čtyři osoby do všech čtrnácti zpřístupněných jeskyní pod správou organizace. Samozřejmě byla také trička s logem Javoříčských jeskyní a pár upomínkových drobností. Od obce Bouzov obdržel jubilejní návštěvník také dárkový poukaz na let balónem s možností výběru lokace i termínu. Jak sdělili pracovníci jeskyní, byl pan Ján natolik překvapen, že měli chvíli strach o jeho zdraví, zatímco jeho dcera Anetka si událost užívala podstatně lépe.

Pro zájemce o dotace z Operačního programu Životní prostředí je na Call centru SFŽP ČR zřízena bezplatná Zelená linka 800 260 500.

Profesionálně vyškolení pracovníci radí žadatelům při řešení možných nejasností ohledně zpracování a podávání žádostí. Na níže uvedené otázky odpovídala vedoucí oddělení Call centra SFŽP ČR Jana Tlustá a Elena Bočevová z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

ČISTOTA
VODY

KVALITA
OVZDUŠÍ

ZPRACOVÁNÍ
ODPADU

OCHRANA
PŘÍRODY

ENERGETICKÉ
ÚSPORY

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.3

Slyšeli jsme o programu s názvem Velká dešťovka, který je snad určen pro obce a podobné žadatele a má být cílen také na sběr vody ze střech a její další využití. Hledal jsem nějaké bližší informace a podmínky, ale nějak se mi to nedaří. Můžete mi pomoci? Máte takovou nabídku? Opravdu bychom jako obec mohli na podobný projekt žádat?

Ano, i když použité pojmenování může zájemce trochu mást, opravdu je ze strany SFŽP ČR podobná nabídka spravována. Instalace akumulací nádrže pro využití dešťové vody v případě veřejnoprávních žadatelů (tedy právě tzv. Velká dešťovka) spadá do programu OPŽP do prioritní osy 1 a specifického cíle 1.3 – Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami. Konkrétně se v nabídce jedná o aktivitu 1.3.2 – Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu.

Podrobněji viz Pravidla pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 (tzv. PrŽaP), z nichž vybíráme tento popis: „V rámci aktivity lze podpořit budování podzemních akumulací nádrží nebo nádrže napravené zabudované v suterénech odvodňovaných nemovitostí, kde bude zachytávána srážková voda ze střešních konstrukcí, případně ostatních přilehlých ploch, která bude poté využita výhradně jako užitková voda v budovách či jako voda na zavlažování. V tomto případě lze k akumulaci srážkové vody využít celý prostor nádrže. Součástí opatření na akumulaci a využívání srážkové vody mohou být přestavby trubních vedení a technologického vybavení (čerpadel, AT stanic atd.) až po koncové zařízení k odběru.“

Žadatelem zde mohou být například kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, organizační složky státu, státní podniky, státní organizace a některé další subjekty vyjmenované v textu PrŽaP či v upřesnění v rámci výzvy. Popisované aktivity se konkrétně týká aktuální výzva číslo 119, která byla otevřena v únoru tohoto roku a ve které je

příjem žádostí plánován do 13. ledna 2020. Pokud tedy máte o popisovanou dotaci zájem, je ještě dostatek času nabídku detailně prostudovat, připravit odpovídající projekt a žádost oficiálně podat.

Dovolte mi dotaz k vyhlášené výzvě č. 119, konkrétně k aktivitě hospodaření se srážkovými vodami v obcích. Naše město má zájem realizovat projekt spočívající ve vybudování zachytých nádrží (akumulační a retenční) na dešťovou a podzemní vodu a její následné využití pro zalévání travnatého hřiště a splachování WC v přilehlé sportovní budově. Po nastudování podmínek mám za to, že jímání dešťové vody je v pořádku, ale můj dotaz zní: Je podpořitelné i jímání podzemní vody? V místě realizace je totiž spousta podzemní vody, což v minulosti vlastníkovi často komplikovalo situaci i samotnou výstavbu. Například při výstavbě tribuny u hřiště musela být vybudována speciální jímka, kde je hladinové čerpadlo a při naplnění je tato voda odčerpávána do kanalizace. Záměrem proto je, aby podzemní voda mohla také končit v akumulacích nádrží a následně být využita pro zalévání fotbalového hřiště.

Jak jsme se ujistili u kolegů z Odboru ochrany přírody, jímání podzemní vody na závlahu v rámci OPŽP a SC 1.3 nelze podpořit. V našich nabídkách (program Dešťovka pro bydlení či konzultovaný OPŽP a SC 1.3 pro veřejný sektor) se vždy jedná o hospodaření s vodami dešťovými, které je třeba výrazně zlepšit. Takto by tedy musel být projekt zaměřen a řešen. Pokud bude tedy žadatel potřebovat současně řešit vodu podzemní, nemůže toto řešení (část realizované akce) souviset přímo s dotáčně podpořeným projektem.

Kompletní podmínky programu viz text Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 (tzv. PrŽaP). Uvedený dokument naleznete na webu www.opzp.cz v sekci Dokumenty. Upřesnění konkrétní nabídky je vždy v textu výzvy, viz sekce Nabídka dotací na webu programu.

Prioritní osa 3, specifický cíl 3.2

Bude v rámci výzvy č. 126 možné využít dotaci kromě pořízení systémů pro separaci (sběrné nádoby) i na revitalizaci samotných sběrných míst ve městě? Nebo je možné dokonce žádat o podporu jenom na revitalizaci samotných sběrných míst, např. na rozšíření stávajících ploch s novým povrchem a třeba se zastřešením?

Ano, co se týká tematiky tříděného sběru odpadů a podpory pro sběrná místa, dotace na související projekty jsou v OPŽP poskytovány. Základní podmínkou ovšem je, že se vždy musí jednat primárně o rozšíření/navýšení kapacity sběru a třídění odpadů. Pro projekty odpovídajícího zaměření je nyní zveřejněna výzva číslo 126 pro SC 3.2 a aktivitu 3.2.1. Platí, že žádost má vždy vycházet z projektu a analýzy potenciálu produkce odpadů v zájmové oblasti a materiálových toků. Daná analýza, vypracovaná nejlépe odborníkem na odpadové hospodářství, bude zohledňovat reálnou situaci a potřeby řešeného území a současně musí být zpracována dle závazné osnovy, která je vždy k dispozici mezi dokumenty zveřejněnými ke konkrétní výzvě.

Pro možnost získání dotace je tedy základem navýšení kapacity (pokud je dle analýzy třeba), nejčastěji nákup nových sběrných nádob. Kromě vlastních nádob lze do projektu zařadit a mezi způsobilé výdaje pro dotaci zahrnout související stavební práce a úpravy, například vámi popisované úpravy či zvětšení prostoru sběrných míst apod. Obecně je u předkládaných projektů nezbytné sledovat kritéria přijatelnosti podle Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 (tzv. PrŽaP) a hodnotící kritéria zveřejněná v podkladech k výzvě. V těchto kritériích se sleduje například počet druhů řešeného odpadu, ale také finanční náročnost projektu právě s ohledem na navýšení kapacity. Žájemci o podporu musí tedy hlídat výši nákladů, které budou zaneseny mezi způsobilé výdaje projektu. Tolik poměrně podrobný popis situace k pochopení výsledné odpovědi: Pouze

samostatné úpravy sběrných míst a ploch nelze v programu OPŽP a výzvě č. 126 podpořit.

Kompletní podmínky programu, z nichž vycházíme, najdete v textu PrŽaP. Tento dokument naleznete na webu www.opzp.cz v sekci Dokumenty. Upřesnění konkrétní nabídky je vždy v konkrétní výzvě, viz sekce Nabídka dotací.

Prioritní osa 4

Chtěli bychom se zeptat, zda je možné dostat dotaci na výstavbu vertikální zahrady v naší obci.

V rámci PO 4 SC 4.4 lze podpořit opatření na obnovu či založení prvků veřejně přístupné sídelní zeleně. Realizace vertikálních zahrad na budovách a stavebách však podpořitelné nejsou. Jako doplňková opatření lze v rámci projektů na sídelní zeleň financovat mobiliář, kam patří i žardiniéry pro pěstování rostlin. K podobným prvkům patří i panel s rostlinami umístěnými vertikálně volně. Způsobilým výdajem je pořízení a instalace nového nebo rekonstrukce stávajícího mobiliáře s maximální mírou podpory 20 procent ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně.

Je možné v rámci projektu na revitalizaci sídelní zeleně použít pro pěšiny „propustný beton“? Podle specifikací výrobce by se mělo jednat o drcené kamenivo a pojivo, které drží materiál pohromadě, ale zachovává jeho propustnost.

Způsobilým výdajem v SC 4.4 je realizace cest a pěšin s propustným a polopropustným povrchem z přírodních materiálů. Kamenivo je přírodní materiál a pro jeho zpevnění je možné akceptovat i pojivo za předpokladu, že nedojde k významnému snížení propustnosti takto ošetřeného povrchu.

Na jaké konkrétní aktivity bude moci žádat Státní pozemkový úřad z OPŽP?

Nově se způsobilým žadatelem pro SC 4.3 stane Státní pozemkový úřad a bude moci žádat o podporu na protierozní opatření či realizace ÚSES, které zahrnují např. výsadby nebo tvorbu vodních prvků v krajině. S ohledem na potřebnost a připravenost realizace těchto opatření bylo mezi Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem zemědělství vyjednáno financování těchto opatření z Operačního programu Životní prostředí, které však musí schválit ještě Evropská komise.

Rád bych se zeptal, kdy se chystají změny uznatelných výdajů u projektů na sídelní zeleň a zda lze očekávat i navýšení podpory.

Okruh opatření financovaných v rámci SC 4.4 se měnit nebude, nicméně dochází k doplnění způsobilých výdajů o činnosti, které se v praxi ukázaly jako žádoucí, či k úpravě omezení některých limitů doplňkových aktivit. Nejvýznamnějším způsobilým výdajem je zařazení financování krajinných trávníků cíleně zakládáných ke zvýšení po-

dílu nektarodárných a pylodárných rostlin v travinobylinných společenstvech bez omezení. Dalším způsobilým výdajem je odstraňování pařezů např. frézováním po nutném kácení dřevin financovaném z SC 4.4, bude-li to nezbytné k založení nové výsadby dřevin. V praxi to znamená, že bude-li způsobilé kácení stromů (nutné k založení trávníku nebo k výsadbě stromů, nikoliv keřů), bude způsobilé i odstranění pařezu. Odstranění stávajících pařezů bude i nadále způsobilým výdajem. Obnova a realizace přírodních blízkých doprovodných vodních prvků a ploch (např. tůň/jezírek, mokřadů, průlehlů, drobných retenčních nádrží na dešťovou vodu, částí vodních toků) v rámci projektu na sídelní zeleň bude bez omezení, opravu či odbahnění návesního rybníka bude možné financovat bez ohledu na výši výdajů na zeleň. U terénních úprav dochází k navýšení limitu pro způsobilost výdajů, a to na 20 procent ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně. Pro projekty lze získat 60 procent podpory a v případě, že realizace vychází ze studie sídelní zeleně, až 85 procent podpory. Další navýšení podpory se neplánuje. ●

V případě dalších dotazů k OPŽP můžete využít e-mailovou adresu dotazy@sfzp.cz, což doporučujeme zejména u odbornějších (technických, právních) či obsáhlejších dotazů. Zájemci o informace mají také k dispozici Zelenou linku 800 260 500.

INZERCE

ZAMĚŠTNÁNÍ ve Státním fondu životního prostředí ČR

Nejčastěji obsazované pozice:*

- Projektový manažer / projektová manažerka
- Metodik/metodička
- Finanční manažer/manažerka
- Právník/právníčka
- Referent/referentka

Nabízíme:

- Perspektivní a zajímavé zaměstnání v příjemném prostředí
- Odpovědnost za realizaci pestré škály projektů v oblasti životního prostředí
- Pružnou pracovní dobu, motivační odměny vázané na výkon
- Možnost dalšího vzdělávání: jazyková výuka, odborné kurzy a školení
- Širokou škálu benefitů (dovolená navíc, stravenky, příspěvek na penzijní pojištění, příspěvek na rekreaci, sport a kulturní akce)

* Pozice jsou vhodné i pro OZP s ohledem na profesní a kvalifikační předpoklady.

Více informací o volných pozicích naleznete na našich webových stránkách www.sfpz.cz → Kariéra

Státní fond životního prostředí ČR • www.sfpz.cz • tel.: +420 267 994 300 • Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

Priorita přináší stručný přehled aktuálních výzev. Jejich kompletní znění včetně všech podporovaných aktivit naleznete na stránkách programu www.opzp.cz.

Soustava Natura 2000 Ukončení příjmu žádostí: 6. 1. 2020 Alokace: 250 000 000 Kč	31. výzva nabízí krajům peníze na dokončení implementace, plánování a zajištění péče o lokality soustavy Natura 2000. Mezi podporovaná opatření patří mimo jiné projekty zaměřené na péči o bezlesí, o lesní společenstva, péči o vodní útvary a mokřadní biotopy v územích národního významu, péči o dřeviny mimo les a další druhy péče. K dalším podporovaným aktivitám patří opatření k usměrňování návštěvníků: dřevěné/povalové chodníky, úprava povrchů cest, lávky, zábradlí, schody, žebříky apod. Podporu mohou získat i projekty budování či obnovy prvků pro interpretaci chráněných území: informační panely, naučné stezky, návštěvnická střediska.
Přírozené funkce krajiny Ukončení příjmu žádostí: 2. 1. 2020 Alokace: 30 000 000 Kč	52. výzva podporuje projekty na posílení přirozených funkcí krajiny. Výzva je zaměřena na tvorbu plánů územních systémů ekologické stability (ÚSES), které jsou jedním z podkladů pro zpracování územně plánovací dokumentace obcí a podkladem pro realizaci skladebných prvků ÚSES, dále pro provádění pozemkových úprav, pro lesní hospodářské plány a vodohospodářské a jiné dokumenty ochrany a obnovy krajiny. Dotaci lze získat na zpracování plánu ÚSES (včetně aktualizace stávajícího plánu). Žádosti mohou podávat pouze obce s rozšířenou působností. Plán ÚSES musí být zpracován dle metodiky vymezování územního systému ekologické stability.
Budovy v pasivním energetickém standardu Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 500 000 000 Kč	61. výzva podporuje výstavbu nových veřejných budov v pasivním energetickém standardu. Výzva je průběžná (nesoutěžní) s jednokolovým modelem hodnocení žádostí. Žadatelé o dotace mohou nově získat až 30 procent ze způsobilých výdajů na stavbu veřejných budov v pasivním standardu. Mezi oprávněné žadatele v prioritní ose 5 byly zařazeny obchodní společnosti stoprocentně vlastněné veřejným subjektem. Mezi povinné indikátory patří v rámci výzvy odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů. Oprávněnými žadateli o dotaci jsou kraje, obce a města, svazky obcí, organizační složky státu, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, veřejnoprávní instituce nebo vysoké školy a školská zařízení.
Staré ekologické zátěže Podání žádosti: od 1. 8. do 31. 10. 2019 Alokace: 200 000 000 Kč	99. výzva podporuje sanaci vážně kontaminovaných lokalit. V ČR stále zůstává velké množství starých ekologických zátěží, u nichž není znám rozsah rizik pro životní prostředí a lidské zdraví anebo jsou tato rizika natolik závažná, že je nezbytné tyto staré ekologické zátěže odstranit. Výzva je učena na sanaci nejvážněji kontaminovaných lokalit, u kterých byla analýzou rizik ověřena kontaminace představující neakceptovatelné riziko pro lidské zdraví či ekosystémy a kterým byla přidělena priorita A3, A2.
Posílit biodiverzitu Ukončení příjmu žádostí: 6. 1. 2020 Alokace: 40 000 000 Kč	110. výzva Cílem je zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb. Do typu podporovaných projektů a aktivit patří předcházení, minimalizace a náprava škod na majetku způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů s výjimkou opatření proti rybožravým predátorům podporovaným v rámci akvakultury prostřednictvím Operačního programu Rybářství. Podporuje realizaci opatření na zajištění prevence a zmírnění přímých škod způsobených níže vyjmenovanými chráněnými druhy na zemědělských kulturách a hospodářských zvířatech. Podporována budou pouze opatření, která jsou předmětem notifikace u Evropské komise, tedy realizace opatření na zajištění prevence škod způsobených zvláště chráněnými druhy, jako je vlk, rys, medvěd a ještáb. Oprávněnými příjemci podpory jsou fyzické osoby podnikající a podnikatelské subjekty působící v oblasti zemědělské prvovýroby.

Materiálové a energetické využití odpadů Ukončení příjmu žádostí: 2. 12. 2019 Alokace: 500 000 000 Kč	114. výzva si klade za cíl podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj druhotných surovin, podporovat přípravu k recyklaci odpadu a nakládání s odpady, které vede ke zvýšení ekonomické hodnoty odpadu. Podporovanými projekty jsou výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů (vyjma skupiny odpadů 17 a 16 dle Katalogu odpadů). Mezi příjemci podpory se řadí široké spektrum subjektů.
Zlepšení kvality prostředí v sídlech Ukončení příjmu žádostí: 2. 1. 2020 Alokace: 119 000 000 Kč	115. výzva podporuje revitalizaci funkčních ploch a prvků sídelní zeleně. Smyslem dotační podpory je posílení biodiverzity a ekosystémových funkcí znehodnocených ekosystémů v sídlech. Žadatelé mohou čerpat peníze na pořízení či aktualizace studií systému sídelní zeleně s následnou realizací opatření, na zakládání/obnovu funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně (vč. vodních prvků a ploch). Typově sem patří parky, zahrady, sady, stromořadí a další prvky. Dotace se vztahují i na zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru. Žadatelé mohou být obce, kraje a mnohé další organizace různého typu.
Dešťovka pro obce Ukončení příjmu žádostí: 13. 1. 2020 Alokace: 1 000 000 000 Kč	119. výzva se zaměřuje na omezení rizika nepříznivých jevů spojených s povodněmi. Mezi podporovaná opatření patří hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu a jejich využití. Žadatelé mohou získat peníze například na podzemní nádrže, podzemní a povrchové vsakovací zařízení, průlehy, přeměnu povrchů z nepropustných na propustné, na retenční nádrže a další opatření pro využívání dešťové vody. Mezi další podporovaná opatření patří například projekty na zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv nebo na obnovení, výstavbu a rekonstrukce vodních děl sloužících povodňové ochraně.
Významně chráněná území Ukončení příjmu žádostí: 13. 1. 2020 Alokace: 460 000 000 korun	120. výzva má za úkol zajištění potřebné péče o předměty ochrany na národně významných chráněných územích, jež jsou stanoveny schválenými plány péče, v územích Natura 2000 jsou to souhrny doporučených opatření. Mezi oprávněné žadatele patří AOPK ČR, Správa jeskyní ČR a správy národních parků. Jedná se o aktivitu zaměřenou na omezený okruh žadatelů. Tomu odpovídají i podporované aktivity, jimiž je zajišťování péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a lokality soustavy Natura 2000. Dotaci lze čerpat i na sběr informací, tvorbu informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a lokality soustavy Natura 2000.
Energetické úspory veřejných budov Ukončení příjmu žádostí: 3. 2. 2020 Alokace: 2 500 000 000 Kč	121. výzva nabízí dotace na zateplení, výměnu oken, výměnu zdroje tepla pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé užitkové vody, instalaci fotovoltaického systému a mnohá další opatření na snížení energetické náročnosti a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie ve veřejných budovách. O dotace mohou žádat kraje, obce, svazky obcí, vysoké školy, neziskové organizace a mnohé další subjekty.

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

Protipovodňová opatření, celostátní úroveň Ukončení příjmu žádostí: 30. 9. 2019 Alokace: 100 000 000 Kč	123. výzva je určena pro projekty protipovodňové ochrany, podpořeny budou analýzy odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření a budování, rozšíření a zkvalitnění varovných, hlásných, předpovědních a výstražných systémů na celostátní úrovni. Oprávněnými žadateli jsou státní podniky a příspěvkové organizace.
Třídění a recyklace odpadů Ukončení příjmu žádostí: 3. 2. 2020 Alokace: 500 000 000 Kč	126. výzva podporuje způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj druhotných surovin, podporuje přípravy k recyklaci odpadu, oddělený sběr odpadů, systémy odděleně sbíraných specifických druhů odpadů a tzv. door-to-door systém. Mezi podporované aktivity patří výstavba a modernizace sběrných dvorů, třídících a dotřídňovacích linek a dalších zařízení, technologií a systémů pro separaci odpadu, jeho energetické a materiálové využití.
Péče o území národního významu Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 130 000 000 Kč	129. výzva podporuje zajištění péče o NP, CHKO, NPR, NPP (včetně jejich ochranných pásem) a lokality soustavy Natura 2000 a o přírodní rezervace a přírodní památky na pozemcích nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu. V rámci této výzvy bude možné podporovat například péči o nelesní stanoviště, lesní společenstva, vodní prvky a mokřadní biotopy, likvidaci invazivních a expanzních druhů a mnohé další aktivity. V této výzvě jsou podporována pouze opatření zaměřená na obnovní management, nikoliv management udržovací. Mezi oprávněné žadatele patří široká škála subjektů.
Posílení biodiverzity Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 170 000 000 Kč	130. výzva si klade za cíl posílení biodiverzity. Mezi podporované aktivity se řadí například speciální péče o vzácné biotopy, jako jsou rašeliniště, písčiny a stepní biotopy, speciální péče cílená na podporu vzácných druhů a jejich biotopů, opatření na podporu vzácných druhů v urbanizovaném prostředí a mnohá další. Podporována je rovněž prevence šíření a omezování výskytu invazivních druhů. Výzva umožňuje také čerpat peníze na předcházení, minimalizaci a nápravu škod způsobených na majetku zvláště chráněnými druhy živočichů. Oprávněnými žadateli jsou rozmanité subjekty od obcí přes neziskové organizace až po podnikající fyzické osoby.
Posílení přirozených funkcí krajiny Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 300 000 000 Kč	131. výzva podporuje hned několik aktivit k posílení přirozených funkcí krajiny. Patří do ní aktivity vedoucí ke zprůchodnění migračních bariér pro živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury, dále projekty, které budou vytvářet, regenerovat či posilovat funkčnost krajinných prvků a struktur. Výzva pamatuje také na revitalizaci a podporu samovolné renaturace vodních toků a niv, obnovu ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů. Další podporovanou aktivitou je zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů a realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu. V jednotlivých aktivitách je podporována pestrá škála opatření.

Revitalizace sídelní zeleně Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 100 000 000 Kč	132. výzva podporuje zakládání či obnovu funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně. Výzva podporuje projekty na zakládání a obnovu ploch a prvků veřejné zeleně a zlepšení jejich funkčního stavu výsadbami stromů, dále zakládání a obnovu vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru jako součást realizace zeleně a součást opatření na podporu biodiverzity. Detailní popis podporovaných aktivit je uveden v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. O peníze mohou žádat obce, kraje, příspěvkové organizace a mnohé další subjekty včetně fyzických osob podnikajících.
Nakládání se zdravotnickým odpadem Ukončení příjmu žádostí: 1. 9. 2020 Alokace: 100 000 000 Kč	134. výzva se zaměřuje na výstavbu a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady včetně zdravotnických odpadů (vyjma skládkování). V rámci této výzvy bude možné podpořit pouze projekty zaměřené na nakládání se zdravotnickým odpadem. Mezi možné příjemce podpory patří široká škála žadatelů.
Energetické úspory vládních budov Ukončení příjmu žádostí: 3. 2. 2020 Alokace: 2 000 000 000 Kč	135. výzva se zaměřuje na snížení energetické náročnosti a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí. Podporuje celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov, včetně projektů realizovaných metodou EPC. Patří sem typicky zateplení obvodového pláště budovy, výměna a renovace otvorových výplní a další opatření, dotační výzva se vztahuje i na výměnu zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé užitkové vody s výkonem nižším než 5 MW využívajícího fosilní paliva nebo elektrickou energii. Oprávněnými žadateli jsou organizační složky státu, příspěvkové organizace a veřejné výzkumné instituce.

INOVATIVNÍ FINANČNÍ NÁSTROJE (IFN) – kombinace půjčky z fondů EU a dotace od SFŽP ČR

Odstraňování průmyslového znečištění Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2019 nebo do vyčerpání alokace Alokace: 480 000 000 Kč	Výzva č. 1/2017 IFN Inovativní finanční nástroje (IFN) představují nový, účinnější způsob využívání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů. Jedná se o výhodné půjčky ze zdrojů EU určené na snižování environmentálních rizik, které mohou být kombinovány s dotací z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR. Nabídka podpory se vztahuje na projekty z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 v prioritní ose 3, specifický cíl 3.5 – Snižit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení. Zvýhodněnou půjčkou či kombinací půjčky a dotace mohou žadatelé pokrýt 100 procent celkových investičních nákladů. Nově se v rámci tohoto finančního nástroje podporuje rekonstrukce nebo nákup technologií pro monitoring průmyslového znečištění jednotlivých složek životního prostředí. I nadále lze podporu čerpat i na náhrady a rekonstrukce zařízení s cílem zvýšit bezpečnost provozu a nákup technologií vedoucích k omezení znečištění.
--	--

PŘEHLED VÝZEV OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ NA ROK 2019

IDENTIFIKACE OBLASTI PODPORY			ZACÍLENÍ VÝZVY		ZÁKLADNÍ PLÁNOVANÉ ÚDAJE O VÝZVĚ		
Prioritní osa	Specifický cíl	Číslo výzvy	Podporované aktivity	Cílové skupiny	Druh výzvy	Předpokládané datum zahájení příjmu žádostí	Předpokládané datum ukončení příjmu žádostí
1	1.3 – Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami	119	aktivita 1.3.1, 1.3.2 a 1.3.3	veřejný sektor, organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích, Česká republika prostřednictvím organizačních složek státu a jimi zřízených příspěvkových organizací, fyzické osoby podnikající a nepodnikající pro aktivitu 1.3.3 – vybudování nebo rekonstrukce bezpečnostních přelivů vodních nádrží	průběžná (nesoutěžní)	4. 2. 2019	13. 1. 2020
	1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření	123	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladových analýz na státní a regionální úrovni pro 2. období plánování dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES, o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (aktualizace vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem, mapy rizik a mapy povodňového nebezpečí, návrhy efektivních opatření jako podklad pro plány pro zvládání povodňových rizik, dokumentace oblastí s významným povodňovým rizikem, zpracování podkladů pro aktualizaci plánů pro zvládání povodňových rizik) a zpracování podkladů pro stanovení záplavových území a map povodňového ohrožení, a aktivita 1.4.2	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	1. 4. 2019	30. 9. 2019
		125	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladů pro vymezení území ohroženého zvláštní povodní a aktivita 1.4.3	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	1. 10. 2019	19. 12. 2019
3	3.1 – Prevence vzniku odpadů	122	bez omezení, dle PD	kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	kolová (soutěžní)	1. 4. 2020	30. 7. 2020
	3.2 – Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	114	aktivita 3.2.2	kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	průběžná (nesoutěžní)	3. 9. 2018	2. 12. 2019
		126	aktivita 3.2.1, aktivita 3.2.3, aktivita 3.2.4		kolová (soutěžní)	2. 9. 2019	3. 2. 2020
		134	aktivita 3.2.4	subjekty zajišťující nakládání se zdravotnickým odpadem	průběžná (nesoutěžní)	2. 9. 2019	1. 9. 2020
	3.4 – Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	99	aktivita 3.4.3	subjekty zajišťující odstraňování ekologických zátěží	kolová (soutěžní)	1. 8. 2019	31. 10. 2019
4	4.1 – Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	31	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000, vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	30. 5. 2016	6. 1. 2020
		120	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000	průběžná (nesoutěžní)	4. 2. 2019	13. 1. 2020
		129	dle PD, vyjma opatření na zajištění územní ochrany a zpracování podkladů pro zajištění péče o území národního významu	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu, území soustavy NATURA 2000 a PR/PP na pozemcích a/nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu, vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 2. 2019	31. 10. 2019
	4.2 – Posílit biodiverzitu	110	aktivita 4.2.4	vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 12. 2017	6. 1. 2020
		130	bez omezení, dle PD	vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny	průběžná (nesoutěžní)	1. 2. 2019	31. 10. 2019
	4.3 – Posílit přirozené funkce krajiny	52	aktivita 4.3.2: zpracování plánů ÚSES	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků	průběžná (nesoutěžní)	3. 4. 2017	2. 1. 2020
		131	dle PD, vyjma opatření na zpracování plánů ÚSES	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků	průběžná (nesoutěžní)	1. 2. 2019	31. 10. 2019
	4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	115	studie systémů sídelní zeleně s navazující realizací	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 8. 2018	2. 1. 2020
5		132	bez omezení, dle PD	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 2. 2019	31. 10. 2019
	5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	121	bez omezení, dle PD	vlastníci veřejných budov	průběžná (nesoutěžní)	2. 5. 2019	3. 2. 2020
	5.2 – Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	61	bez omezení, dle PD	stavebníci	průběžná (nesoutěžní)	3. 4. 2017	31. 10. 2019
	5.3 – Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí	135	bez omezení, dle PD	vlastníci veřejných budov	průběžná (nesoutěžní)	2. 5. 2019	3. 2. 2020

Toto je zkrácená podoba harmonogramu výzev pro OPŽP na rok 2019.
Jeho úplná podoba s mnoha dalšími užitečnými informacemi je k dispozici na stránkách www.opzp.cz.

Opočno: Rekonstrukce studny

V rámci projektu byla provedena rekonstrukce stávajícího zdroje pitné vody – studny S-2 v lokalitě Legon – včetně úpravny vody a napojení zdroje na stávající rozvod pitné vody.

Název projektu: Opočno, rekonstrukce zdroje vody S-2

Podoblast podpory: 1.6 – Zdroje vody

Kraj: Královéhradecký

Okres: Rychnov nad Kněžnou

Příjemce podpory: město Opočno

Ukončení projektu: prosinec 2018

Celkové způsobilé výdaje
3 247 250 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
2 597 800 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Libínské Sedlo: Posílení vodního zdroje

Podpora byla využita k provedení průzkumného hydrogeologického vrtu, kterým se podařilo zastihnout podzemní vodu odpovídající kvality a vydatnosti.

Název projektu: Libínské Sedlo – posílení zdroje

Podoblast podpory: 1.6 – Zdroje vody

Kraj: Jihočeský

Okres: Prachatice

Příjemce podpory: město Prachatice

Ukončení projektu: září 2018

Celkové způsobilé výdaje
266 200 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
186 340 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Svatoslav: Výsadba zeleně

Podél nové zástavby byly na okraji obce vysazeny dřeviny. Současně byl zřízen centrální parčík s krajinářskou úpravou, výsadbou stromů a keřů a byl instalován mobiliář. Celkově tak nové domy lépe zapadnou do místní krajiny, zlepšit se mikroklima lokality a rozšířit se možnosti úkrytů volně žijících živočichů.

Název projektu: Svatoslav – vnitrobloková zeleň

Podoblast podpory: 5.4.A – Zakládání a obnova ploch zeleně včetně doprovodných vodních prvků přírodě blízkého charakteru a realizace opatření k zajištění podmínek pro existenci volně žijících živočichů v sídlech

Kraj: Vysočina

Okres: Třebíč

Příjemce podpory: obec Svatoslav

Ukončení projektu: červenec 2019

Celkové způsobilé výdaje
289 771 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
231 817 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Ústí: Květnatá louka

U výjezdu z obce Ústí byla založena květnatá louka. Na ní byly vysazeny ovocné stromy a keře a byly instalovány lavičky z kmenů. Zřízeny byly také úkryty pro živočichy.

Název projektu: Založení květnaté louky v Ústí

Podoblast podpory: 5.4.A – Zakládání a obnova ploch zeleně včetně doprovodných vodních prvků přírodě blízkého charakteru a realizace opatření k zajištění podmínek pro existenci volně žijících živočichů v sídlech

Kraj: Zlínský

Okres: Vsetín

Příjemce podpory: obec Ústí

Ukončení projektu: červenec 2019

Celkové způsobilé výdaje
198 227 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
149 999 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Slaný: Rekonstrukce ČOV

Projekt řeší zvýšení kapacity čistírny odpadních vod a zlepšení čistícího efektu především v ukazatelích znečištění dusíkatými látkami. Navržena je rekonstrukce technologické linky, rekonstrukce odlehčovací komory, instalace česlí a vírového separátoru a instalace primární sedimentace.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.1 – Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod

Název projektu: Intenzifikace ČOV Slaný-Blahotice

Kraj: Středočeský

Okres: Kladno

Příjemce podpory: město Slaný

Předpokládané ukončení projektu: 31. 8. 2020

Celkové způsobilé výdaje
89 298 790 Kč

Příspěvek EU
56 927 978 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Kočov: Protipovodňová opatření

V obci vybudovali protipovodňový výstražný systém spolu s digitálním povodňovým plánem. Povodňový plán byl aktualizován ve všech jeho částech. Zároveň se rozšířil lokální výstražný systém o srážkoměr a hladinoměr a byl vybudován varovný a vyznamávající systém obce včetně rozhlasové ústředny.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Název projektu: Lokální výstražný a varovný systém, digitální povodňový plán pro obec Kočov

Kraj: Plzeňský

Okres: Tachov

Příjemce podpory: obec Kočov

Ukončení projektu: 7. 6. 2018

Celkové způsobilé výdaje
745 384 Kč

Příspěvek EU
559 038 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Kostelany: Biokoridor

Obsahem projektu jsou výsadby liniového typu s doprovodnou výsadbou keřů. Řešené plochy jsou situovány v intenzivně obhospodávané agrární krajině. Realizací projektu dojde k výraznému zvýšení biodiverzity na území.

Prioritní osa 4, specifický cíl 4.3 – Posílit přirozené funkce krajiny

Název projektu: Obnova krajinné zeleně v trati Díly a Hrubý k. ú. Kostelany

Kraj: Zlínský

Okres: Kroměříž

Příjemce podpory: obec Kostelany

Předpokládané ukončení projektu: 31. 8. 2020

Celkové způsobilé výdaje
491 353 Kč

Příspěvek EU
393 082 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Varnsdorf: Zateplení ubytovny

Ve Varnsdorfu nechali zateplit ubytovnu u sportovní haly. Úpravy spočívaly v zateplení obvodového pláště vnějším kontaktním zateplovacím systémem tloušťky 100 mm, ve výměně výplní otvorů v obvodových stěnách za nová okna a v zateplení střešního pláště.

Prioritní osa 5, specifický cíl 5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Název projektu: Zateplení ubytovny u sportovní haly

Kraj: Ústecký

Okres: Děčín

Příjemce podpory: město Varnsdorf

Předpokládané ukončení projektu: 30. 4. 2019

Celkové způsobilé výdaje
2 394 836 Kč

Příspěvek EU
957 934 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

► PŘEDNÁŠÍME, RADÍME, DISKUTUJEME

ZEMĚ ŽIVITELKA / DŮM 2019

S končícími prázdninami se rozjely nejrůznější akce. Ani my jsme na nich nechyběli. Mohli jsme se potkat v infostánku na veletrhu Země živitelka v Českých Budějovicích. Loni se nám tam líbilo a spokojeni jsme byli i letos. Poradili jsme vám, jak naložit s oblíbenými dotacemi z programů Nová zelená úsporám a Dešťovka. Stejná témata se točila kolem našeho stanoviště na lounské výstavě Dům 2019.

S dotačními programy jsme seznámili i zájemce na našich seminářích, které cestují po České republice. Na začátku září jsme se představili na několika místech v Libereckém a Plzeňském kraji, kde budeme bezplatně radit i během září a října. Trochu jinak byl zaměřen ústecký seminář Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, který byl věnován možnostem získání finanční podpory z prioritní osy 4 Operačního programu Životní prostředí.

Máte zájem o seminář ve vaší obci?
Napište nám na seminare@sfpz.cz.

► ZAPIŠTE SI DO DIÁŘE

Chcete se dozvědět více o dotacích, které může vaše obec čerpat v oblasti životního prostředí? Plánujete rekonstrukci svého domu a zajímá vás, kolik byste mohli ušetřit s programem Nová zelená úsporám nebo jak efektivně využívat dešťovou vodu v domácnosti i na zahradě? Přinášíme vám přehled akcí, na kterých tyto informace najdete.

VELETRHY A VÝSTAVY

Zahrada Čech 2019 / 13.–21. 9. / Výstaviště Litoměřice

Podzim patří zahrádkářům a k tomu patří i tradiční veletrh Zahrada Čech. Na největší agrární výstavě na severu Čech nebude chybět ani poradenský stánek SFŽP ČR. Naši odborníci vám poskytnou aktuální informace o dotacích na úsporné bydlení, jež jsou šité na míru právě majitelům rodinného domu. Dozvíte se například, jak získat finanční příspěvek na stavbu či renovaci domu nebo na pořízení domácí solární elektrárny či jiného úsporného zdroje energie z programu Nová zelená úsporám. Zjistíte také, za jakých podmínek je možné získat příspěvek na využívání dešťové a odpadní vody v domácnosti z programu Dešťovka. Náš stánek naleznete v pavilonu S.

For Arch / 17.–21. 9. / PVA EXPO Praha Letňany

Na veletrhu vám poradíme, v jaké výši a za jakých podmínek můžete aktuálně příspěvek čerpat, jak o dotaci úspěšně požádat, jakých chyb se naopak vyvarovat. Náš stánek najdete po celou dobu konání veletrhu v hale 1, stánek F12.

Pro odborníky, ale zejména stavebníky a majitele domů je připravena přednáška odborníků SFŽP ČR na téma dotací na úsporné bydlení Nová zelená úsporám či Dešťovka.

Přednáška „Ušetřete s dotacemi na úsporné bydlení“

Pátek 20. 9. (15:00–16:00), vstupní hala I, Konferenční centrum, sál 2

Sobota 21. 9. (13:30–14:30), vstupní hala I, Konferenční centrum, sál 1

Semináře

Nová zelená úsporám + Dešťovka

Liberecký kraj

Česká Lípa / 12. 9. (15:00) / KD Crystal, Boženy Němcové 2942

Turnov / 16. 9. (15:00) / městský úřad, A. Dvořáka 335, zasedací místnost, dveře č. 215

Plzeňský kraj

Rokycany / 12. 9. (16:00) / městský úřad, obřadní síň – 1. patro, Masarykovo náměstí 1

Kralovice / 18. 9. (16:00) / Lidový dům, malý sál, Kralovice

Nepomuk / 25. 9. (16:00) / Městské muzeum a galerie Nepomuk, přednáškový sál, nám.

Augustina Němejce 126

Dobruška / 15. 10. (17:00) / kino Káčko, Sokolovská 1011

Středočeský kraj

Kostelní Hlavno / 17. 9. (17:00) / Komunitní centrum, Kostelní Hlavno 200

Vlašim / 24. 9. (17:00) / Spolkový dům Vlašim, Palackého náměstí 65

Zlínský kraj

Pozlovice / 18. 9. (17:00) / víceúčelový sál Úřadu městyse Pozlovice, Hlavní 51

Lešná / 26. 9. (18:00) / Kulturní dům Lešná

Slavičín / 1. 10. (16:00) / Kulturní dům Sokolovna, Osvobození 224

Jihočeský kraj

Vodňany / 17. 9. 2019 (16:00) / malá zasedací místnost MěÚ, nám. Svobody 18

Domažlice / 19. 9. (16:00) / zasedací místnost městského úřadu, náměstí Míru 1

Klatovy / 23. 9. (16:00) / Dominikánský klášter, přednáškový sál, Plánická 174

České Velenice / 26. 9. 2019 (17:00 hod) / Komunitní centrum Fenix, Revoluční 245

Týn nad Vltavou / 30. 9. 2019 (17:00) / zasedací místnost MěÚ, nám. Míru 2

Veselý n. Lužnicí / 10. 10. (16:00) / Kulturní dům města Veselí nad Lužnicí, Třída Čs. armády 560

Volyně / 17. 10. (17:00) / KD Městské kino, nám. Svobody čp. 41 (dvůr)

Pardubický kraj

Hlinsko / 17. 9. (16:00) / kinosál Multifunkčního centra, Adámkova 341

www.dotacedestovka.cz

www.narodniprogramzp.cz

www.opzp.cz

www.novazelenausporam.cz

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Priorita | měsíčník Státního fondu životního prostředí ČR | vydává Státní fond životního prostředí ČR, rezortní organizace Ministerstva životního prostředí | ročník 12 | číslo 9 | září 2019 | časopis je distribuován bezplatně, pouze na území ČR | **adresa redakce:** Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 | **kontakt na redakci:** priorita@sfpz.cz | **objednávky:** www.sfpz.cz, www.opzp.cz | **redakce:** šéfredaktor: Jan Rödling; redaktorka: Barbora Scheinherrová; grafická úprava: Eva Štanglová | **číslo registrace:** MK ČR E 18178 | Tento časopis je tištěn dle ekologických standardů. | Texty z časopisu Priorita je možné přetiskovat za předpokladu uvedení autora a zdroje.